Poštnina plačana v gotovini. Leto XXIV. Lendava, 28. novembra 1937. Štev. 48. Cena 2 Din.

Naročnina: doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.
V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogračekom i kalendarom letno 100 Din.
Plačati se mora bar mesečno naprej.
Štev. položnice 11806.
Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.
Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano" i med tekstom vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p, i oglasna taksa posebi. Popüst po dogovori.

VSI NAŠI V TÜJINI

Pozdrav Prezv. g. dr. Tomažič Ivana Jožefa, lavantinskoga knezoškofa i ap. administratora Slov. krajine.

Velečastiti gospod urednik!

Vašemu vabilu, naj napišem za Novine nekaj misli ob letošnji izseljenski nedelji, se rad odzovem, saj mi je blagor naših izseljencev zelo pri srcu.

Izseljenska nedelja nam kliče v spomin, da smo z izseljenci ene krvi in ene vere: o, da bi ostali vsi edini v ljubezni do Boga in do domovine!

Vez med nami in našimi izseljenci se je v zadnjih letih zelo utrdila. Pri nas doma gre največja hvala za to Družbi sv. Rafaela, ki je letos slovesno obhajala svojo desetletnico. Letos se je vršil drugi izseljenski kongres v Ljubljani, ki je pokazal, da se za naše izseljence zanimajo že vsi sloji: vsi se zavedajo, da so izseljenci važen del našega malega in tako razkosanega naroda. Letos smo tudi dobili svojo izseljensko zbornico.

Da naši izseljenci svoje domovine nikdar ne pozabijo, o tem sem se prepričal leta 1934, ko sem jih obiskoval v Nemčiji, Holandiji in Belgiji. Spomin na domovino jim poživljajo nasi izseljenski duhovniki in učitelji — lepo število jih je že — ki so zapustili z dovoljenjem svojih cerkvenih in svetnih oblasti domovino in se posvetili edinole delu za vzgojo in izobrazbo naših izseljencev.

Ko vse to premišljujem, se mi zdi, da eno vprašanje še ni dovolj obdelano, da enemu problemu še nismo posvetili dovolj pozornosti. V mislih imam vprašanje sezonskih delavcev, ki vprav iz Slovenske krajine v tolikem številu odhajajo za zaslužkom, bodi v južne kraje naše države, bodi v inozemstvo. Da to vprašanje ni pozabljeno, gre predvsem zasluge Novinam Slovenske krajine, ki v vsaki številki v tej ali oni obliki utrjujejo medsebojno vez in ljubezen med domovino in tujino ter prinašajo toliko lepih pisem in pozdravov, ki jih pošiljajo naši sinovi in hčere iz tujine domov. Bog blagoslovi uredništvo in vse, ki mu pomagajo pri tem plemenitem delu. Velikega pomena je tudi novo ustanovljena Družba sv. Rafaela za Slovensko krajino, ki ima posebno nalogo, skrbeti za tamkajšnje sezonske izseljence.

Že dolgo se čuti potreba, da bi sezonski delavci in drugi rojaki v Franciji dobili lastnega izseljenskega duhovnika. Življenje sezonskih delavcev je nekaj svojevrstnega. Dočim se rudarji držijo bolj skupaj, so poljski delavci raztreseni po kmetijah, čutijo se osamljene, nimajo medsebojne opore, in tako še hitreje podlegajo slabim vplivom tujine. Zato sem dovolil č. g. Ivanu Camplinu, bogojinskemu rojaku, da zapusti škofijo ter se posveti skrbi svojih rojakov izseljencev v Franciji. Upam, da se bo v kratkem vse potrebno uredilo, da bo g. Camplin mogel nastopiti svojo novo službo. Naj ga na njegovih misijonskih potih spremlja božje varstvo in božji blagoslov!

Iskreno želim, naj bi vsi naši izseljenci ostali trdni v veri, in naj bi živeli lepo krščansko življenje: to bo podlaga njihove časne in večne sreče.

V to pomagaj Bog s svojo milostjo, in Marija s svojo priprošnjo!

Maribor, dne 18. novembra 1937.

† Ivan Jožef,
škof in apostolski administrator

Dr. Tomažič Ivan Jožef,
lavantinski knezoškof in apoštolski administrator Slov. krajine.

BODITE POZDRAVLJENI VSI NAŠI V TUJINI

NEDELA

prva Adventska.

Evangelij (Lukač 21.) Tisti čas je pravo Jezuš vučenikom svojim. Bodo znamenja vu sunci, i meseci, i zvezdaj; i na zemli mantranje narodov od morskoga sümlenja, i valov: gda lüdje sehnoli bodo od straha, i čakanja onih, stera pridejo na ves svet. Ar jakosti nebeske bodo se gibale. I teda bodo vidili Sina človečega pridočega vu oblaki z velikov zmožnostjov, i dikov. Gda se pa eta začnejo goditi, preglednite, i prizdignite glave vaše, ar se približava odküplenje vaše. I pravo je njim spodobnost: gledajte figovo drevo i vse drevje, gda spüščava že z sebe sad, znate, ka je blüzi leto. Tak i vi, gda te vidili eta se goditi, znajte, ka je blüzi kralestvo Bože. Zaistino velim vam, ka ne prejde narod, dokeč eta vsa ne bodo včinjena. Neba i zemla prejde, reči pa moje ne prejdejo.

*

Dnes je prva adventna nedela. Je začetek novoga cerkvenoga leta. Čteli se evangelij zadnjo nedelo. Čtite denešnjega. Prvoga je napisano sv. Mataj, drügoga sv. Lukač. Oba nas opominata na slednjo sodbo, na sodnji den. Ka nam šče sv. Cerkev povedati s tem, da nam dve nedeli po vrsti prinaša tiste dele sv. evangelija, gde je govor o poslednjoj sodbi? To, da mejmo od začetka pa do konca leta, to se pravi vsikdar, vsaki den svojega življenja, pred očmi, da bomo ednok i to naskori, stali pred večnim sodnikom i davali odgovor od vsega našega djanja i zamüdenja.

„Lüdem je odločeno ednok mreti, nato pa pride sodba." To je usoda vsakšega človeka. Nišče ne vujde. Nišče, ne pravični, ne krivični, se ne bodo mogli skriti. To nam pove jasno sveto Pismo: „Vsi se moramo prikazati pred sodnim stolom Kristušovim" (2. Kor. 5, 10). Pred sodbov božov bomo stali vsi!

Zakaj? . . . Zato, ar *sodba mora biti!* Zakaj mora biti? Zato, ar mora biti *račun!* Sodba je račun, obračun. Pri vsakšoj küpčiji, pri vsakšoj službi na konci mora biti obračun. Tüdi mi smo, gda smo stopili na svet, napravili z Bogom pogodbo, stopili smo pri njem v službo. Bog nam je djao: Pozvao sam te k sebi v službo. Pazi, da mi boš, dobro, verno služo! Či boš takši, dobiš lepo plačilo. Gda bo službe konec, te pozovem k sebi. Mela pa bova obračun. Ka si zaslužiš, to dobiš.

Da, *sodba mora biti!* Naša pamet jo zahteva, tüdi či je Bog ne bi tak jasno napovedao. Či nikše sodbe, nikšega obračuna ne bi bilo, to bi bilo strašno. Potem bi meli krivični, hüdobneži, zatiralci, nasilniki prav. Či bi se takši mogli sodbe ognoti, potem bi biliešče hujši. V prgišči bi se smejali rekši: Ka nam što more! Norca bi se delali s tistih, ki se trüdijo za lepo življenje. Či nikše sodbe ne bi bilo, potem zatirani, preganjani, trpeči ne bi mogli vstrajati, mogli bi obvüpati. Življenje bi bilo spodobno pekli. Strašno! — O, ne smejte se, vi krivični, ne obvüpajte vi, ki krivico trpite! Samo malo počakajte! Je nekši kraj i čas, gde i gda se pravica deli! Pri tistih vozkih dverica, nad štera bo šo vsakši, ki je po zemli hodo, pridemo vkup z neskončno Pravičnim. Tam bo vsaki dobio, ka njemi ide; do pikice natenkoma preračunano.

Advent pričenjamo. Advent pomeni prihod, prihod Gospodov. Prvi njegov prihod je bio pri njegovom rojstvi, zadnji bo na sodnji den. Pripravimo se v adventi, da ga s čistim srcom pozdravimo za Božič, potem nam njegov zadnji prihod ne bo strašen, nego bo den tolažbe i rešitve. Večkrat ponovimo vzdihlaj: Presladki Jezuš, ne bodi mi sodnik, nego odrešenik!

STE VSEM NAM V SRCIH

Svétek slóbode.

Slóbodo si želé vsako stvorjénje, tüdi narod. Naš slovenski narod je ne meo do 1918. leta političnе i tüdi popune narodne slóbode ne. Vekši deo Slovencov je živo v Avstriji, menši pa na Vogrskom i v Italiji. Toga leta se je zrüšila austro-vogrska država i 1. decembra 1918 so se oslobojeni Slovenci s Hrvati i Srbi združili v novo sküpno državo. Mi v Slovenskoj krajini smo ešče ostali pod Vogri, pa smo komaj prišestno leto prišli v slobodno državo. Ali že 1918. leta so ništerni tüdi med nami znali, ka se dogaja i so delali na to, naj bi se tüdi Slovenska krajina oslobodila pa združila z brati Slovenci v novoj državi.

Ka je narodna slóboda? To pomeni, da ma narod pravico i priliko slóbodno priznavati svojo samostojnost, rabiti vseširom svoj jezik i se v vsakom pogledi ne gledoč na drüge narode (v kelko bi njemi tej to kratili) razvijati v vsigdar popunejše gospodarsko i düševno življenje. Slovenci smo ne bili slóbodni, ar so nam vladali Nemci i Vogri, krátili so nam pravice našega jezika v uradaj i šolaj, branili so nam, da bi se pripoznávali za deo slovenskoga naroda. Bili pa so med nami možjé, ki so nazlük tomi branili pravice naroda, n. pr. dr. Ivanocy, šteroga smo letos slavili.

Pa — vse to dobro pomnimo. Trbê pa znati, da ide čast i zahvalnost lüdem, ki so z junaškim delom pribórili narodi slóbodo. Pa — mladina naj ne pozabi, da smo si ne vsigdar tak slóbodno odihávali kak dnes i naj se vči: spoštüvati slobodo i porabiti priliko, ki nam jo sloboda dávle.

Ka želêmo od narodne i državne slóbode? Želêmo, naj v Jugoslaviji vsakši spoštüje tüdi naš *slovenski* jezik. Želêmo, naj bodo vse tiskovine za nas slovenske. Želêmo, naj vsi včijo i pripôznajo, da smo Slovenci samostojen *narod* z vsemi pravicami, štere nam idejo; tak zlasti, da je slovenščina poseben, samostojen *jezik*. Želemo, naj Slovenci ne bodo nindri v državi zapostavleni, posebno ne naša Slovenska krajina.

Kak naj spoštüjemo i lübimo svojo slóbodo? Spoznávajmo življenje svojega naroda v preminočnosti i denéšnjosti. Spoznavajmo svoj jezik, svoje knige, svojo domovino. Izobražüjmo se, ustanavlajmo prosvetna drüštva, širimo slovenske knige i liste. Davajmo slobodo vsakomi, ne preganjajmo nikoga! Z ednim pa branimo vsigdar slobodo i pravice slovenskoga naroda i vsega, ka je njegovo. Sloboda je poštenjé: Zato iščimo pravico, istino i poštenjé v političnom, gospodarskom i kulturnom življenji! Sodimo lüdi po njihovom deli ne po rečáj.

Na ka ne smemo pozabiti? Ne so ešče vsi Slovenci slobodni: 600.000 jih živé v Italiji, 100.000 v Avstriji, 6000 na Vogrskom. Vsi tej so brez narodnih pravic i ne smejo vživati vsega, ka mi vživlemo.

To so naše misli za prvi december. Ne prazne reči, liki jasne misli nas morajo voditi! Pa delo, delo. Pomnimo tüdi: slobode dobi vsaki, kelko je zaslüži i samo te, če je vreden. Pazimo, da jo obvarjemo!

— *Slobodnik.*

EUCHARISTIČNI KONGRES V BUDAPEŠTI.

K leti maja 25. se začne mednarodni eucharistični kongres i v zvezi z njim ¡devetstoletnica smrti sv. Števana, prvoga vogrskoga krala. Spored je sledeči: 1. prečiščavanje stojezere dece; hoštije se spečejo z tiste pšenice, štero deca sipava v posode po vsakom zatajüvanji, doprišenom iz lübezni do Jezuša v Olt. Svestvi; 2. procesija v ladjaj po Donavi; 3. madjarska vojska z oficiri pristopi k sv. prečiščavanji; 4. sküpno prečiščavanje moškoga spola; 5. polnočnica; 6. sküpno veliko spravišče; 7. slavnost na čast sv. Števani Krali. Odbor prosi vse liste, naj objavijo, da bi se včili esperantski jezik tisti ki ne vejo madjarski; te mednarodni jezik se včijo i na Madjarskom zdaj v velikoj meri, ka si z gosti v tom jeziki lejko pogučijo. Tüdi po Jugoslaviji so že hodili madjarski dühovniki i vabili naše püšpeke na kongres.

Slovo delavca od doma.

Ali je zaistino že čas? Tak hitro je prišlo . . .

To so ajta, mama, sestre, bratja... Kaj je pa to? Jaz, da bi se skuzio?

To je ne mogoče! Pač, nekaj toploga je priteklo vse do mojih vüst, nekaj bridkoga... Pa ovi tüdi jočejo. — Te so me pa le jako radi meli, čeprav sen jih vsikdar nej bogao.

Zakaj je auto dnes tak hitro vozo? Zakaj se vlak tak pašči, da kumaj blisnem z očmi po teh šörkih polaj, gde je v leti zlato morje naše pšenice, sledkar pa že telko najrazličnejših drügih pridelkov. — Tej ogromni pašniki: kak živo gledan pastirske ognje, kak sladko čütim njüvo toploto i domačnost. To bogato naše drevje, senca v vročem letnom sunci, dober sad v jesenskoj bratvi. Pa gorice, vsikdar više sili oko; kmične gošče je stavlajo, cerkveni zvoniki še više zdigavlejo; ja tam, še više, pa najniže, vse povsedi mora biti Nikak, ki je zdaj očinsko roko nevidno na mene položo pa me pod poselno svoje varstvo vzeo . . . Mene, romara, ne na božo, pač tüdi na božo, dela znojnoga puno pot.

Kak negda Adama pa Evo, tüdi mene pazi, gda odhajam iz paradižoma domovine... Samo da se mi ne proti angeo z ognjenim mečom, nego me je skrbno zasenčo s svojov mogočnov obrambov . . .

Že smo pri Mori, tak hitro je minolo? Zakaj tak hitro vozi dnes vlak?

„Vej se pa ovači vsikdar z mene norčarite, da idem bole pomali kak puž . . .“ tak se njemi vidi, da se vlak zagovarja.

„Vej pomali vozin, samo tvoje misli so dnes tak bliskovito hitre kak nigdar prle . . .“

Ti šörka Mőra naša! „So vam vrelci znani, odked jih prineso vali?“

„Moja strüga, zláto vála . . .“ „Jaz vezálje sen za njé, ki kre strani mi živé . . .“ Vézalje? V neskončnost se moraš raztegnoti, da dosegneš tüdi delêšnjo tüjino.

Ne vidim več nikaj: samo vreji topól se tü pa tan še zgenejo iz morja naše krajine, tü pa tan se še zablestijo beli znoniki naših cerkev, ovači pa samo morje, sama voda... Voda? Ka je to? Moje oči so znova vlažne, sama voda. — Jaz, mladi dečko; jaz, da bi jokao?

CAMPLIN IVAN,
dühovnik za naše izseljence v Franciji.

Z Bogom, dragi oča, z Bogom, draga mama! Z Bogom poznanci! Gda se znova srečava, gda se znova srečamo? Sama motna voda, vroče skuze bridkoga joča mladoga delavca na kmičnoj poti v delêšnjo tüjino . . .

Prvi občütki v tüjini.

Ali je ne več mogoče oditi nazaj domo? — Oko se zobston zgledava v tisto smer, ki je nekam proti domi. — Zdaj je obstanolo nepremeklivo kak na ednoj piknji v zraki (što bi ga vido, bi mislo, On gleda kaj posebnoga v spremembi zraka), ali v istini je tü kak v čüdovitom sné zagledno nepopisno lepo sliko domovine . . . Tak svetle, tak sunčno lepe je šče nigdar nej gledao, telko njenoga bogastva še nikdaj nej zapazo?

Nemrem zdaj včasi nazaj? — Oči so postale motne: nej je mogao obinoti ž njimi ogromnoga bogastvi tüjine:

Prelepi zvoniki cerkev, še višiši dimniki tovarn, krasne palače, v sunci blesteči se zrakoplovi, neznansko hitro brzeče železnice, motori i Bog zna kakša čüdovita prevozna sredstva . . .

Če bi vse to meo? Najhitrejše vozilo? Zakaj? — Samo zato, da bi kemprle nazaj domo lejko prišao, pa bi se znova potolažo v našem bogatom siromaštvi. —

Vidim Vas, klumate z glavov: zmešao se je: „bogato siromaštvo?“ Je to mogoče? — To je velka istina, ki jo zdaj kumaj dodobra zarazmim: nej sen bio bogat doma, ali itak pun zadovolstva, ar je moje *srce* bilo napunjeno z Božim blagoslovom.

Tü pa je vse drugo, samo srca nega, lübečega srca, ki izpuni pa osreč' najvekše siromaštvo. —

Mati, zdaj začnem razmiti, ka ste mi vij bilij. — Zdaj so mi Vaši navuki znova sladko zadoneli v mojem srci. — Zdaj Vaše reči žmetno prekriči ropot tüjine. —

Pa oča? — Vaša trda roka de vsikdar bole mejka pa toplejša kak roka šteroga šteč mojega novoga vérta...

Bratje i sestre pa rodbina, či bi vij znali, ka jaz zdaj občütim. — Pa to se ne dá popisati, to samo doživete lejko . . . Moj dühovni oča, zdaj sen se spomlo, kak ste me včili kak maloga šolara, da je Bog vsepovsedi. — Či zdaj ne bi znao pa občüto, da tüdi v tüjini v Njem živem, ne ven kak bi prenesao to zapuščenost. — Pa angela čuvara se zdaj tüdi večkrat spomnim; svojih krstnih i férmanskih patronov, patronov naše krajine i velkoga püšpeka Martina, svetih bratov Cirila i Metoda, naših lüblenih farnih patronov pa še svetih iz naših kapelic. — Kak prijetna drüžba so mi zdaj vsi tej, kak želno iščem zdaj njüve prijatele v mrzloj tüjini. — Sveta meša pa sveto prečiščavanje de mi zdaj najmočnejša tolažba . . . Takše prve misli so ga spreletavale, kak je obstano v tühinskom kraji, vzeo je pero pa je začno pisati prvo pismo svojim dragim, v domovini . . .

Čuvajmo slovenski jezik.

Slovenski jezik gučí do dva milijona Slovencov. V tom jeziki mamo že pred 1000 leti napisano našo slovensko reč i ravno to nam tüdi svedoči, da nam je te jezik sam dao spričevalo, da moremo v tom jeziki ne samo gučati, liki tüdi pisati. Skromni so začetki slovenskoga jezika, kažejo nam pa velko silo i bogastvo jezika v onoj dobi. Te jezik je že tedaj čist i lep, v dobi stoletij pa se je izčisto i se dnes ešče čisti. Ti rokopisi so nam drag spomenik, ar nam kažejo, da je slovenski jezik šo po svojoj posebnoj razvojnoj poti v prišestnost.

Prvi takši rokopis i najstarejši so *Brižinski spomeniki*, ki so nastali nekak okoli leta 1000 po Kristuši. Obsegajo splošno veroizpoved, kratko predgo o grehi i pokori i novo obliko splošne izpovedi. Drügi rokopis je *Stiški rokopis* iz leta 1428, imenüvan po stiškom dühovniki. Obsega molitev pred predgov i pesem „Salve regina“. Leta 1440 je pripisao k tomi rokopisi drügi stiški dühovnik vüzemsko pesem i obrazec za splošno izpoved. Tretji je *Celovški rokopis*, ki izhaja iz leta 1430. Tü mamo v slovenskom jeziki Očanaš, Zdravomarije i Vero.

To so prvi rokopisi v slovenskom jeziki. Zakaj rokopisi? Zato, ar je te šče ne bilo tiskarskih strojov i so pisali večinoma po samostanaj, šteri so bili v tistoj dobi nositeli kulture. Pisali so skoro samo menihi — baratje i to na pergament ali na papir. Poleg tej trej rokopisov mamo ešče nekaj menjših odlomkov v slovenskom jeziki. Po tej delaj sodeč, moramo misliti, da je bilo več napisanoga, da pa se je ne očuvalo.

Tej trije rokopisi so legitimacije za vstop v samostojno jezikovno življenje, so legitimacija našega slovenskoga jezika. Jezik, ki ne rasté i se ne razvija, je mrtev. Slovenski jezik pa rasté i živé, se zdigavle v svojem razvoji zmerom više, tak da je zmerom lepši i bogatejši. Od začetka njegove pisane izpričanosti do dnes raste i bo živo, dokeč bo živo slovenski rod!

Izseljenci.

Trudne od dela so naše roké
in v nočni samoti joče naše srce.
V tujino vso mladost smo zakopali,
oh, kako malo smo domovini dali!

N e d e l j a
je mnogim brez veselja;
cerkev je daleč
in vere nikjer,
komaj da v dnu duše gori,
kar nam ostalo iz svetlih je dni
najzgodnje mladosti.

Iz večnosti padajo dnevi
in sedajo težko na nas,
in merijo tuji nam čas,
ko nosimo težo življenja na strtih ramenih.

Domovina, kaj čutiš v teh dneh za nas?
Domovina, kaj misliš o nas?
Domovina, ali hočeš ostati brez nas?
Saj nam je mnogokrat takó,
bi da šli in se vrnili domó.

Izseljencom!

Vsako leto je eden den odebrani, da se vas, dragi izseljenci, posebno spominamo. Tak je tudi dnešnja nedela posvečena vam, šteri ste odišli po sveti si iskati zaslužka. Pozdravleni!

Vnogo vas je, raztepenij po celom sveti. Ali pa ste se dobro vsi pripravili za svet, proti zapelivosti sveta i proti raznim nasladam sveta?! Ali ste opitali sami sebe, če bote zadosta močni, ka premagate vse teškoče?! Pa vaši starši, oca, mati, bratje i sestre i sorodniki, so vas li dobro spoznali, da so Vas zavüpali sveti? Dobro najmre moramo znati, ka je svet za nas krščenike velka pogibelnost s svojimi nasladami. Po navuki naše katoličanske vere znamo i verjemo, da smo na tom sveti samo na sprehodi, na poti, da smo popotniki, romari, šteri smo se napotili proti našoj pravoj domovini, štera je gori pri našem nebeskom Oči. Ali pa se toga dobro vsi zavedamo?!

Kak sam že povedao, svet je pun nevarnosti. Blaženi usti, šteri se znajo očuvati vseh nevarnosti, šteri živejo po navukaj, ki so jih sprijali od staršov, prle kak so se podali na pot. Kelko pa je takših, šteri so se vdali zapelivostim sveta, šteri so zatajili ne samo svoj rodni kraj, starše, brate i sestre, nego celo pravo katoličansko vero, šteri so pozabili, da so samo popotniki v večnost na tom sveti. Vnogo je takšij nesrečnikov, žal, moramo priznati, tüdi sinovi i hčere Slovenske krajine so poleg.

Pa čeravno so zatajili vse, ka bi njim mogło biti najsvetejše, vero, domovino, starše, vseedno se domovina zanima tüdi za te izgüblence. Na kakši način, se pita? S tem, da njim pošila dobro čtivo, naše časopise, ki so tisto vezalje, štero veže tüjino z domovinov. Iz njih lejko zvedite ne samo novice iz domačij krajov, nego predvsem napunite se z Kristušovim düHom i dobite puno navukov za življenje. Če bi se izseljenci ravnali po navukaj naših krščanskih listov, ne se trebe bojati, ka bi šteri vtuno v zablodaj sveta.

Če se je pa že što spozabo, naj zna, da je rešitev i to samo v Kristušovoj cerkvi, v ¡Njegovih zveličavnih navukaj. Edino Njegova cerkev nas more batrivno voditi med vsemi zablodami sveta.

Dragi izseljenci, gledajte zato, da ostanete verni podaniki Kristuša krala. Oklepajte se Njegovij navukov, šteri vam bodo pomagali, da premagate vse zablode sveta. Ravnajte se po rečaj sv. apoštola Pavla, šteri pravi: „Bratje! Skrbno glejte, kak bi hodili, ne kak brez modrosti, nego kak modri: vestno vporabajte čas, ar je dragocen, zakaj dnevi so hüdi“.

Kolenko Ivan.

Mile sestre, dragi bratje!

Gda lastvice začütijo dih hladne jeseni, se zberejo med drügim tüdi na cerkvenih zvonikaj i se nato napotijo na jüg, v toplejše kraje. Gda pa zasine sprotolešnje sunce, se pali povrnéjo v stara gnezda vse, ka jih je ne pogübila duga pot ali nevarno živlenje i s svojim veselim cvrketanjom prinašajo blagoslov k našim hižam. Tüdi vaša pot v tüjino, kama vas je zvekšega prisililo na slabih i sprhnenih nogaj ležeče imanje, se mi vidi takša selitev pred trdimi časi, gda ste se prle v domačoj cerkvi okrepili z božim Telom za dugo i žmetno pot. Gda pa si nekelko opomorete, se pali z radostjov napotite proti domi, mogoče resan bogatejši, mogoče pa takši sirmaki kak prle, samo za edno bridko spoznanje bogatejši.

Vi vsi, ki ste se pognali do skrajnih mej sveta v bogato Kanado i vročo Argentino, v nemirno i skopo Francijo pa zadnje leto v gizdavo Nemčijo, štera nam je odtrgala od doma naš cvet, naše najmlajše, ki so komaj stopili iz šole, vi vsi bodite toplo pozdravleni!

Kak da bi se velki vihér zagnao na našo zemlo i razpihao lüdi na vse kraje sveta, ali miseo na zemlo i dom jih den za dnevom zové k sebi.

Tak ste odišli vi, mladi *očevje i matere*, ki ste neháli drogno deco domá, znam, srcé vam je krvavelo, gda ste jemali od njih slovo i zato ne miné den, da vam ne bi v mislih stopila pred oči; odišli ste vi, *možovje*, ki ste nehali mlade žene doma, sporočajte dostakrat vesele i žalostne glase domô, gde žene vsakši den spitavlejo poštara, či njim je prineso pismo s tremi rdečkastimi štemplini; odišle ste ve, *žene*, ki so vas možovje s trepetajočim strahom püstili v tüjino, pišite verna pisma možom, ki se mantrajo doma z delom i malov decov; odišle ste ve, *dekline*, zapüstile ste dom, pa ne zapravlajte lehkomiselno svoja najlepša leta, štera naj vsikdar obüdijo potli v vas sveteo spomin na jasno jütro vaše mladosti, ne pa tužen i bridek spomin na zapravleno nedužnost; odišli ste vi, *dečki*, ki vam telo kipi, puno živlenja i moči, ne püstite z misli očo i mater, šteriva bi doma vsakš i den nücala vašo moč, tak pa se moreta, oba že stariva i zdelaniva, mantrati od noči do noči, ar sami dobro znate, da nega domá zlepa viditi penez, a dela so pune roké.

Tüdi vaše podobe so domačim stalno pred očmi: vsakša misel i guč se prepleta s spominom na vas, posebno pa v tihi i prisrčni molitvi domá pa v cerkvi, gde se darüjejo meše za vaš blagoslov, da ne bi pri tom, gda iščete bogastvo, zapravili svoje znotrašnje sreče, posebno pa da si ne bi dali iztrgati vero iz düše zdaj, gda od vseh strani stegüjejo svoje parórvne roké ne samo po vaših telovnih močaj, liki tüdi po najvekšem kinči, ki ga je Bog vsado človeki v srcé.

Zdaj ravno mate priliko pokazati, da ste pravi krščeniki, ar smo postavleni vsi v takši čas, da se trbe odločiti ali za Boga ali za šatana. Lehko je biti v domačoj vesi dober krščenik, gde pazijo na tebe ne samo domači liki cela ves z dühovnikom vred, gde v domačih hižaj kralüje Bog. Gda pa si postavleni v sredino brezvernoga sveta, sam saméren, gda šče niti v cerkev nemreš k Bogi, gda misliš, da te nišče ne pozna i ne vidi od domačih, pa skrbno očuvati svojo poštenost i najdragši kinč — vero pa živlenje po njoj, to se mi vidi vekše junaštvo pa vekša sreča, kak či bi pripelo puna kola penez domô.

Vera krščanska, štera vas že od zibeli sprevaja, naj vas sprevaja i vodi tüdi v hladnoj tüjini, naj vam ne bo to zastareli obleč, šteroga bi neháli doma i ga zaklenoli v škrinjo, liki naj vam bo to okrepčilo v teh trdih, žmetnih časaj.

Osvedočeni sam, da je vsakši med vami odneseo s sebov ne samo žilave, delavne roké, liki tüdi molitveno knigo pa čislo, da tak združite delo z veselov molitvijov. Tak vam bo vse trplenje i vsa krivica, ki vas prima s trdov rokov, dosta ležejša. Verjem pa ź vami vred, da tüdi za nas vse zasine ednok vesela vüzemska nedela.

Gda pa postavite svoje imanje na trdne nogé, se pali povrnete, kak lastvice na sprotoletje, v svojo domačo ves i cerkev, gde trüden človek najde svojo pravo düšno srečo i mir v tom razdvojenom i nemirnom sveti.

Prav prisrčen i domači pozdrav pa pošilam tistoj stotini Hotižancov, štere je borba za falaček krüha razmetala na vse kraje sveta, kak našim starejšim v Francijo, posebno pa našim najmlajšim v Nemčijo, za štere v strahi trepečejo srca vseh domačih.

Bog i sveti Rafael z vami!

M. Balažic.

Pismo naših krščanskih mislečih delavcov iz Francije.

Paris, 3. nov. 1937.

Velečastiti gospod vrednik!

Bolševistična centrala v Parisi se začne temelito čistiti. Tov. Titan je vözmetao iz centralnoga komiteja vse dozdajšnje kotrige i so ostali samo 3. To je Titan, eden Horvat i eden Srb. Pravijo, ka je Titan trno divjao, ka je v centralnom komiteji razširjena premočna špijonaža. Zagrozo je cilo s Čekof. Istinsko, ka so cilo par lüdi, šteri so ne bili po gustuši Titana, delavci pretepli. Drügi ešče bole glaven vzrok čiščenja v bolševističnoj stranki je bio te, ka so se ništerni pravoverni vodilni komunisti upirali novoj Titanovoj liniji stranke. Titanova linija žele širokoga zbližanja s katoličani, a drügi so se tomi upirali. Tak so je vövrgli i na celoj črti je gvinalo Titanovo mišlenje. Mislimo, ka je ta Titanova linija najbole nevarna katoličanskomi pokreti. On odkrito agitera za zbližanje med katoličanci i komunisti, mislimo pa ka se za temi lepimi rečmi skriva vuk, šteri šče ofco požreti. Titan žene velko agitacijo proti bojni i se šče vezati v tom pogledi s katoličani. Katoličani smo odkrito proti bojni i se bomo borili proti bojni ali ne verjemo v Titanovo iskrenost.

Poleg te agitacije pa žene besno kampagno proti zdajšnjoj vladi v Jugoslaviji. Najbole napada dr. Korošca. Pravi, da je najvekši izdajalec slovenskoga naroda. Po sklenjenom sporazumi med opozicijov je svoje potüvanje v Ameriko odložo i se pripravla domo. Nadale pravi delavcom, naj tüdi zdaj ne popüstijo, zato ka je njuva vztrajnost odločilna tüdi zdaj, ka zdajšnja vlada nede odstopila brezi krvi. Tak poziva delavce, naj tüdi zdaj kak je že dosigamao bila. Z ostrov borbov bo vlada naskori vržena i prišla de sloboda i demokracija.

V zadnjem časi močno mobilizerajo za Španijo med našimi delavci. Prle že mamo v španskoj rdečoj armadi preci delavcov Prekmurcov, šteri so dosegli sprejem v oficerske šole. Tej bodo potrebni revolucionarnim planom kominterne v Jugoslaviji, če se srečno povrnejo iz Španije. Nadale je organizerani v Parisi 1-letni kurz za bolševistično propagando, v šteroga hodi 30 delavcov. Včeraj je meo predavanje v njem Titan od revolucionarne strategije i organiziranja gverilne bojne. V tom kurzi se pripravlajo slovenski janičari za klanje lastnoga naroda.

Aktivnost bolševistične stranke se je podesetorila v zadnjem časi. Oni delajo v vsej pogledaj i so se vrinoli že vsepovsedi.

Nemremo našo javnost zadosta zvati na branik proti lisičnim planom bolševistične stranke pod vodstvom Titana. Njim je vsakše sredstvo dobro, ka lejko pridejo notri i notri razvijejo svojo vničavajočo propagando. Jeli vi vörjete v resničnost Titanovi reči svojim kamaradom: „Naj od 8000 delavcov, ki idejo vsakše leto v Francijo, samo 100 pošlemo domo sposobni agitatorov, bo Slovenija za 2 leti naša?“ Mi vörjemo. Pa ešče izda nemamo protibolševistične centrale, štera bi vse načrte bolševikov odkrila i se proti borila. Tak samo ništerni se borijo, a drügi gledajo. Mi smo trno slepi, ka ne vidimo, kak daleč je že bolševistična stranka pod vodstvom Titana uspela v svoji planaj. Bolševiki i Titan ne kričijo, oni delajo. Mi pa se med sebov kregamo, ka nas oni ležej požrejo. Odprite oči, vöra je 12. — Sprejmite pozdrave i boža milošča naj Vas vodi v boji proti kügi bolševizma.

Grupa prekmurski katoliški delavcov.

Za naš narodni obstoj.

Pali je tü nedela, ki nas opomina, da se spomnimo naših bratov ino sester v tüjini. Leto za letom izginja i ravno tak izginjajo naši dragi v tüjem sveti. Prav s pesnikom, lejko tožimo: Kje je naš narod? Tam v Ameriki i tam v Franciji izginja — izumera, — doma pa trüden starec čaka, da zasadi na lepo zemlo križ z napisom — *izumrli narod!* — Zdaj na dnešnjo nedelo obüdimo v sebi zavest i z grozov poglednimo po naših vesnicaj, si stavimo pred oči, da preti našemi malomi narodi propast. Moči našega naroda gradijo tüjino. Iz naše krvi, se tüjec redi. Po sveti so razstreseni naši sinovi, po sveti so posejani naši grobovi. — Kakši hasek ma naš narod s toga, da njemi mlade moči izceca tüjina? Skoro nikšega, par krajcarov profitira, na verskom i narodnom poli pa trpi neprecenlivo škodo. Zavolo velke izselitve, prepadajo naši domovi, naša grüda vmira. Z grozotov lejko gledamo našo bodočo krajino, štera se spreminja den za dnevom v püsto ino mrtvo zemlo, gde nega več veselja spevajočih dečkov ino dekeo, nego od vnogoga dela razorani ino slabi obrazi, preklinjajoči tüjino, štera je s svojov sladkov omamov izvabila iz naroča domovine, pa njim z delom vmorila düšo i telo, nato pa je poslala domo. Čas je, da se vzdramimo, da preprečamo izseljavanje i damo našemi lüdstvi doma delo ino krüh. Samo potem bo naš narod raseo i ne bo v nevarnosti, da versko ino narodno prepadne. Jako je potrebno, da velko miseo posvetimo našemi malomi narodi, njemi dosežemo bolšo bodočnost, da se naši sinovi i hčere ne bodo klatili po tüjini, za delom i krühom. — F

Prosim te, sv. Rafael...

Prosim te sveti Rafael,
Izseljencov ti varivač:
„peklenskih čuvaj ti jih kač,
ti vodi je, ti brani je,
ti reši je vse grehote,
naj trezni so, naj čisti so,
k molitvi srca naj odpro,
naj varjejo pogübe se,
ki njim preti na strani vse,
naj mislijo na mili dom,
kje združeni so b'li z Bogom,
kje tekla njim je zibelka,
kje varvala je mamika,
kje dragi njim vu grobaj spé,
dokeč sami ta ne dospé,
nesreč, betega reši je,
v prelübi dom pa spravi vse,
v zemelskoga, — nebeskoga,
to prosim od Prijatela,
Tebe, o sveti Rafael“.

Srčen.

Katoličansko prosvetno drüštvo, v Beltincih bratom i sestram v tüjini.

Dragi bratje ino sestre!

Med letom posvečamo misli raznim osvetkom. Tak se tüdi vsako leto ednok spomnimo Vas, dragi bratje ino sestre, ki v tüjini s svojimi žülnatimi rokami gradite dom i se borite za vsakdenešnji krüh, šteroga Vam domovina dati ne more. Pred dvema letoma je naše lüdstvo dalo začetek za izseljeniška farna pisma. Dnes Vam pa prek — Novin — štere mate gotovo vsi naročene, — izročamo pozdrave pa Vam zednim želemo, da na svojem težkom deli zdržite! Ohranite i čuvajte svoj dragoceni kinč, vero v Boga, posebno v denešnjih časaj, kda šatan lovi düše za sebe pod krinkov blodnoga komunizma. Ne pozabite na dom i rodno grüdo, nego vso svojo lübezen usmerite na domovino.

Bog živi!

Glavač Martin, predsednik. Glavač Franc, tajnik.

Dragi bratje i sestre v tüjini!

Tesno nam je pri srci, kda pride hladna jesen i vidimo, da se zbirajo na naših polaj ino vesnicaj lastvice, ki se pripravlajo za odhod, da nas zapüstijo ino odletijo ta daleč v tüje kraje.

Tesno nam je te pri srci, ve so bile lastvice vse leto naše prijatelice, štere so gnezdile pod našov strehov ino vzgajale svoj mladi rod.

Nego to so lastvice. Kelko hüje nam je pa pri srci, kda nas zapüšča naš mladi rod, ki njemi je postala pretesna rodna hiša i si ide iskat svojega krüha v dalno tüjino. Tesno nam je pri srci, kda vidimo vsako sprotolje duge transporte naše najbolše krepke, zdrave moči odhajati v tüjino.

Skromni i mali so naši domovi, dragi bratje ino sestre, siromaška i premala je naša zemla. Svet pa je tak velik, ino bogat, šteroga skrivnostni čar Vas vabi v neznane tüje kraje za srečov ino bogastvom. Te skrivnostni čar Vas je izvabo iz Vašega, čeravno skromnoga, da pa prilüblenoga domačega kraja, v tüjino zdravoga na düši ino teli. Tüjina pa vam je mačeha, ona se ne briga ne za Vaše telovno, ne za düševno zdravje; ona šče izrabiti samo Vaše moči.

Vse inači pa gleda na Vas domovina, občina i domačija, ki se zavedajo, da smo eden narod, da smo bratje ino sestre edne krvi ino ednega roda, šterim nesme biti vseedno, kak se Vam godi v tüjini. Tak nam odhajate leto za letom v nevarno dalno tüjino, Vi, ki ste kotrige naše slovenske drüžine, sinovi naše Slovenske krajine, rojeni ino vzgojeni na svojoj domačoj grüdi, idete za zaslužkom, da si priborite za sebe i svoje drage domače bolše živlenje, da mogoče rešite domačijo, ki je na tom, da prepadne. Ino kelko teh možov, dečkov, deklin ino žen, puni živlenski sil i moči, zdravi na düši ino punih silnih poletov, je že odišlo v svet i se neso več vrnili. Pozabili so na svojo domovino, na svoj materin jezik, na svoje domače: izneverili so se svojoj materi domovini.

Zato, dragi bratje ino sestre, spomnite se na prvo Adventsko nedelo, ki je Vaš ino naš svetek, na svojo domovino, domovino svojih očevov. Če tüdi ste daleč od zemle ino hiže, kje ste se rodili, kje je tekla Vaša zibelka, ki Vas veže na njo telko lepih mladostni spominov, ohranite toj svojoj domovini lübezen ino vernost. Poštüjte ino lübite slovensko reč, v šteroj Vas je včila Vaša mati na prve molitve i pesmi. Materna reč naj Vam bo najdragši kinč, ki ga skrbno čuvajte.

Domovina kak mati gleda na svoje drage sinove ino hčere, na vse, tak, kak mati, ki je ostala doma v svojoj skromnoj hižici i z lübeznijov ino skrbjov sprevaja vsaki stopaj svoje dece. Zato Vas prosimo, ostanite verni svojoj domovini ino svojim krščanskim načelom, vrnite se zdravi ino nepokvarjeni i gdakoli se vrnete, deležni bodete našega obimanja ino z veseljem Vas sprejmemo pod svojo streho.

Iskreno Vas pozdravla

Glavač Martin, župan
občine Beltinci.

Okrožnica Pija XI.

„Divini Redemptoris“ o brezbožnem komunizmu.

Skrb za občo blaginjo. 75. Poleg tega morajo države posebno skrbeti, da bo državljanom na razpolago dosti življenjskih potrebščin, zakaj če teh ni, mora država, četudi je sicer prav urejena, propasti; potem da bodo imeli vsi delo, zlasti pa družinski očetje in mladeniči. Da bodo države to dosegle, morajo pripraviti imovite sloje do tega, da bodo radi obče blaginje prevzeli nase potrebna bremena, saj, če tega nočejo, ne bodo v nevarnosti samo države, temveč tudi oni sami. Seveda morajo ti ukrepi zadeti res tiste, ki so bogati in ki svoje bogastvo dan za dnem v veliko škodo drugih množe.

Dobra in trezna uprava. 76. Upravljanje države, ki bo treba o njem kdaj dajati odgovor Bogu in družbi, mora biti tako modro in tako trezno, da bo za vzor vsem državljanom. Zlasti dandanes, če kdaj, ko težka gospodarska stiska tlači vse narode, morajo tisti, ki upravljajo bogate sklade, pridobljene s trudom in znojem tolikerih državljanov, imeti pred očmi le občo korist, ki jo morajo, kolikor jim je mogoče, pospeševati. Javni uradniki in uslužbenci naj po vesti marljivo in nesebično izpolnjujejo svoje dolžnosti po zgledu tistih slavnih mož iz starih časov in naših dni, ki so z delom in trudom vse žrtvovali za blaginjo domovine. V odnosih narodov naj se odpravijo čim prej tiste umetne ovire gospodarskega življenja, ki jim je vzrok medsebojno nezaupanje in sovraštvo, saj so vsi narodi ena božja družina.

Svobodo Cerkvi! 77. Države naj tudi dajo Cerkvi svobodo, da bo mogla vršiti svoje božje zvanje v blagor dušam, če hočejo tudi na ta način pomagati, da se rešijo narodi iz strašne vihre naših dni. Po pravici kliče naša doba vsepovsod duhovne sile na pomoč, saj je prvi vir zla, ki gre proti njemu boj, duhovnega značaja, žalostni brezbožni komunizem izvira namreč z neko nujo iz blodnih načel. Med vsemi duhovnimi silami, ki so zmožne buditi religioznost in vzgajati nravnost, je pa brez dvoma katoliška Cerkev prva, zato sama blaginja človeštva zahteva, da se ne ovira vpliv in dejavnost katoliške Cerkve.

78. Kdor dela drugače in hoče doseči namen z zgolj gospodarskimi in političnimi sredstvi, bo zagazil brez dvoma v zelo nevarno zmoto. Zakaj če se izganja vera iz šol, iz vzgoje mladine, iz javnega življenja, če se služabniki katoliške Cerkve in sveti obredi prezirajo, ali se ne pospešujejo vprav s tem tista načela materializma, ki se je iz njih porodil komunizem? In zares ne more nobena človeška oblast, naj bo še tako dobro urejena, nobeni pozemeljski vzori, naj bodo še tako zvišeni in lepi, udržati takega razbrzdanega gibanja, ki izhaja vprav iz prevelikega pohlepa po svetnih dobrinah.

79. Upamo, da bodo tisti, ki je v njih rokah usoda narodov, spoznali skrajno nevarnost, ki preti dandanes vsem, in se zavedali bolj in bolj, da je njih dolžnost, ne ovirati Cerkve v nje poslanstvu, tem bolj, ker prav s tem, da si Cerkev prizadeva doseči ljudem večno srečo, pridobiva tudi in povečuje njih pravo časno srečo na zemlji.

Očetovski opomin njim, ki so zašli. 80. Preden pa končamo to okrožnico, želimo nagovoriti še tiste sinove, ki so že bedno okuženi s komunizmom ali pa blizu tega, da se okužijo. Kakor prisrčno prosimo nje, naj poslušajo besede ljubečega očeta, tako pa tudi goreče prosimo Boga, naj jih razsvetli in odvrne s spolzke poti, ki vodi v žalostno pogubo, in da spoznajo in priznajo Jezusa Kristusa, edinega Odrešenika človeškega rodu: „Zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano, da bi se mogli v njem zveličati“ (Apd 4, 12)

Domača i svetovna politika.

Narodna skupščina je začela z svojim zasedanjom, zütra, 29. se sestäne tüdi senat, da sprejme raznovrstne pogodbe, zvane konvencije, z različnimi državami. Skupščini je predložen novi financijski zakon, šteri obravnava državne dohodke i stroške v leti 1938. od apr. 1. do l. 1039. apr. 1. V tom proračuni je to zanimivo, da se začne z pribitkom, to je z čistim dohodkom, ki ostane do 1. aprila l. 1938. i šteri znaša okroglo tristo milijon dinarov. To je brez vsega lepšanja veselo dejstvo, na štero z ponosom more kazati denešnja vlada. — Preminoča nedela je bila puna spravišč, ki so se držali med srbskim i hrvatskim narodom. Najvekši je bio v Kruševci, gde je minister za pravosodje, Simonović Milan dokazao, da se je srbski narod okleno vladne stranke JRZ, ar se je desetjezero mladine zbralo pred kratkim na veličastnom zborüvanji te stranke. Zmed protine je najvekše spravišče obdržala HSS, to je hrvatska kmetska stranka na Hvari, štero je vodo inženir Košutič. V Banjaluki so se zbrali JNS nacionalci, napadali vlado, zakaj je dovolila, da so napravile sporazum opozicionalne srbske stranke z hrvatskov kmetskov strankov.

Zarota v Franciji. V Franciji so odkrili velikov nožino orožja, štero je štelo združenje demičarskih strank porabiti proti socialnoj komunističnoj vladi, štera zdaj vodi državo. V zaroto so zapleteni bivši ministri Tardieu, Laval, društvo „Ognjenih križov“ itd. Zaroto je vlada odkrila, orožje zaplenila i par vodilnih oseb zaprla. Ta zarota se je osnovala proti komunistom, ki so šteli iz Francije napraviti drügo Španijo i sami osnovali veliko zaroto proti vsemi, ka je poštenoga.

Madjarska. Madjarski min. predsednik Darányi, i zvünešnji minister Kánya, sta obiskala Nemčijo, da si pridobita pomoč Nemčije za srečno vreditev Srednje Europe, v štere srci leži Madjarska. V Berlini sta bila slovesno sprejetiva.

Španija. Katalonska vlada se pogaja z generalom Frankom i cela rdeča vojska išče prilike, da se pomiri ž njim.

Anglija. Angleška vlada je poslala lorda Halifaxa v Berlin na lovsko razstavo, da z tov prilikov prislühne prisrčne žele Nemčije. To pa zato, ar odtistimao, kak so sklenile protikomunistično zavezo Nemčija, Italija i Japonska, se čüti Anglija osamleno za vodstvo Europe, štero je dozdaj v rokaj mela.

Italija. Italijanska vlada je podkrala Abesinije, maršala Grazianija razrešila njegove dužnosti i je imenüvala za podkrala d' Aosta vojvodo. V svojoj koloniji, Libiji, ma zbranih Italija 70 jezero redna vojske. Tak pravijo, da zato, ka more vdreti v v angleški Sudan, odtec pregnati Angleže i tak napraviti zvezo med Libijov i Abesinijov, če bi prišlo do bojne med Anglijov i Italijov, na štero Italija z gotovostjov računa.

Japonsko-kitajska bojna. Japonci se z vsov naglicov bližajo glavnomi mesti Kitajske, Nankingi, štero so Kitajci spraznili i od milijon lüdi je ostalo v njem samo tristojezero.

Prosvetnim drüštvom i dühovnim sobratom.

Katoliško prosvetno drüštvo pri Sv. Sebeščani v Slovenskoj krajini bode te dni razposlalo gg. dühovnikom i Prosvetnim drüštvam loterijske srečke. Drüštvo si šče postaviti lasten dom, pa zavolo siromaštva farnikov samo toga ne bode zmagalo. Smo že dosta žrtvüvali, zdaj pa prosimo tüdi vašo pomoč. Našim srečkam je priložena tüdi prošnja, kde smo vse razložili. Srečke koštajo samo 8 Din., a dobitki so jako lepi. Pomagajte nam, kda te vi v nevoli, pa Vam bodemo pomagali tüdi mi. Mi živemo med drügoverci, od šterih niti nemremo želeti pomoči. Prepričani smo, ka nam nieden dühovnik srečk ne bode vračao i društva se bodo gvüšno potrüdila, ka vse naše srečke razodajo. Naročnike i čitatele Novin prosimo, küpüjte naše srečke i tak tüdi vi doprinesete žrtev za katoličanski prosvetni dom v Slov. krajini. Srečke se dobijo pri vsakšem Prosvetnom drüštvi, naročite pa je lehko tüdi od našega drüštva. Žrebanje bode že 31. decembra letos, zato paščite se. Če pa što ne bi šteo srečke prevzeti, pa ga prosimo na poštenje, ka nam srečke včasi vrne. Odavale se bodo tüdi po trgovinaj, kde, pa objavimo prišestni tjeden. Vašo lübezen Vam naj Bog poplača.

Bejek Janko,
župnik — tajnik.

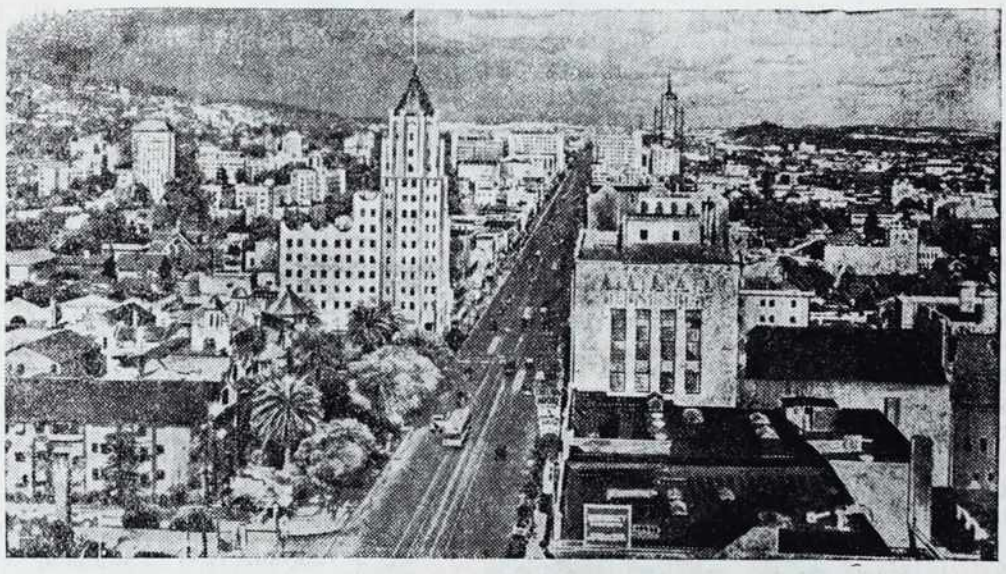

Mesto Hollywood v Ameriki, štero obhaja 25 letnico svojega obstanka. To mesto je glasovito po filmaj, šteri se tü izdelavajo.

Znamenje.

Ura je zabrnela in z nenavadno hitrostjo odbila sedem. Vsi so se ozrli in opazovalci kazalca, ki sta ostala mirna, večji na dvanajst in manjši na številki sedem.

„Kvari se“, je rekla Verona in začela pobirati krožničke in žlice.

„Kvari se, kaj bo to“, se je začudila mala Ilonka. Začudeno je široko odprla oči, se ozirala po vseh in končno obvisela s pogledom na bratu Imriju.

„Ima pravico, če ji kaj ni prav, da se potoži, saj nam že dolgo verno služi“, je menil ta in se s predpasnikom močno obrisal po ustih.

Povečerjali so. Verona je odnesla posodo. Imri je šel na podokna, da se vleže na trati in o čem razmisla. Bil je še skoraj otrok, z Ilonko sta se večkrat igrala, toda bil bi že rad fant, kakor so drugi dečki, ki zvečer včasih zapojo. Že poslušati od daleč je tako prijetno, kaj šele biti zraven! Imri rad sanjari, posebno kadar na večer leži pred hišo. In mu je težko, da se njegovo sanjarjenje še ne more uresničiti. Ob taki priliko Ilonke ne mara, hoče biti sam.

Ilonka je ostala v sobi poleg matere, ki moli. Še vedno misli na uro, ki je tako čudno odbila sedem. Toda uri se to nič ne pozna. Prav mirno gre, kakor navadno. Ilonki se zdi, da to ni v redu, morala bi se ustaviti, ker se je nekaj zgodilo. Hoče jo biti strah. Rada bi našla Imrija.

Večer se je naglo približal. Sonce je za meglo padlo v zaton. Tistih dolgih senc od dreves in hiš, ki tako daleč segajo po tleh, da bi lahko kar v neskončnost po njih zbežal, ni bilo. Megla na zapadnih obronkih je pobrala to lepoto.

Verona pomiva posodo v kuhinji in si poje.

Imri leži na podoknih in gleda v nebo. Išče zvezde, kdaj se bodo začele prižigati. Potem jih bo štel. Nekatere že pozna, ki se najbolj svetijo. Te ga prve pozdravijo. Potem jih šteje do sto. Več ne more, jih je že premnogo.

Ilonka ga premoti.

Naglo je pribežala in se sedla k njemu, da ga je razdražilo.

„Kaj boš? Zakaj si prišla?“

„Oh, nekaj se je zgodilo, strah me je!“

„Kaj se bo zgodilo! Pes je poginil, idi mu zvôni!“

Ilonka molči in si grize rob obleke. Žalostna je. Zakaj ji Imri ne verjame? Ko bi je le strah ne bilo! In temno že postaja. Pod jablanami in ob plotu so mračne sence, za hišo si gotovo nihče ne upa več, tam je že skoro črna tema in v njej so gotovo strahovi, ki čakajo, da zgrabijo kakega otroka. Uh, to je strašno!

„Imri, vstani! Jaz bi rada šla v hišo!“

Ilonka preplašeno gleda Imrija in čaka. Na južnem nebu se utrga zvezda in splava po ozračju v noč. To jo zmoti, da se ozre na zvezde. Imri nekaj časa trmasto molči, nato pa mirno reče:

„Idi sama. Če te je strah, pa zbeži. Jaz bom gledal zvezde.“

Toda prepozno je, da bi šla sama. Dveri so vse črne in nihče ne ve, če je kaj ne čaka na pragu. Zato rajši počaka.

Nekje se oglasi čuk. Takoj zalajata dva psa. Kako je vse to čudno ponoči. Pri kovačnici prepevajo dečki. Pesem se čuje, kakor bi odmevala v neskončne daljave. Prijetno je poslušati, kako pesem daleč za vasjo počasi zamre. Zdi se kakor da utone v zemljo.

Na travo seda hladna rosa. Ilonka jo čuti na bosih nogah, tudi njej je hladno. Že ji je žal, da je šla k Imriju, ki zdaj noče z njo v hišo. To jo jezi in hoče ji iti na jok, vendar se še premaga. Zmotijo jo bližajoči se koraki.

Nekdo prihaja po poti. Včasih noga zadene v temi ob kamen, ki se nato zakotali v obcestni jarek ali pa udari ob drug kamen, da se zaiskri. Bog ve, kdo je to in kam gre. Ilonka vidi samo temno veliko postavo. Skoraj groza jo obide. Kaj če stopi do nje in jo ugrabi? Toda res bo; že odpira dveri, ki držijo na podokna in k hiši. Prav njima se bliža. Najrajši bi se skrila za Imrija, a on je samo dvignil glavo in se ozrl, ne da bi ga kaj vznemirilo. Pa neznanec je že pri njima.

»Tu sta? Kako živite? O, Ilonka!“

Ilonka je trda od strahu, ne more ne zbežati, niti zakričati, čeprav bi rada. Neznane roke, ki so prej nekaj odložile, so jo prijele in dvignile v zrak. Ne da bi prav vedela, je obsedela na desnici in levica jo je prijazno pobožala po laseh.

„Vzemi, Imri, in nesi, če moreš, jaz bom Ilonko.“

Kako znan je ta glas in kako prijazna je ta božajoča roka!

Imri veselo poskoči in beži z nečim naprej. V hiši so vsi začudeni in skoro nekoliko v zadregi. Ilonka gleda očeta in se rahlo smehlja, vsem gre malo na smeh, kakor da drugega ne bi znali začeti. Nato oče sedi, večerja in pripoveduje o tujih krajih in ljudeh, o delu in težkem življenju. Vsi tako verno poslušajo. Ilonka je dobila rdeče-modro kapico, toplo, da bo za zimo. Morali so ji takoj na glavo natakniti in jo občudovati. Zdaj je ne da več z rok, ko pa je tako lepa! Najbrž bo celo zdaj spala v njej, vsaj prvo noč, da je ne bi kdo odnesel.

Verona jo draži, da ji jo bo vzela. Oče še vedno bripoveduje. Imri posluša in se drži pametno, kakor da bi on vse to doživel. Mati včasih vzdihne in končno spregovori:

„Oh, pa nisi nič pisal, da prideš“.

Zdaj pa Ilonka resno odgovori:

„Jaz sem itak to znala, ko je ura odbila sedem. Zakaj mi pa niste verjeli. To je bilo znamenje.“

Vsi se ji zasmejejo. Pa to je ne vznemiri. Saj je dobila tako lepo kapico. Celo noč hoče sanjati o njej.

Našim izseljencom širom sveta pošila prav iz globočine srca tople pozdrave vredništvo Novin i Marijinoga Lista s svojimi sotrüdniki.

Nešterni dobite več drobcov izseljenske številke. Ne vržite je v kraj, nego dajte je drügim sinovom i hčerom Slovenske krajine, ki neso si mogli naročiti naših listov. Vsi sprejmite naš list kak svedočanstvo naše lübezni do vas. Mi vas lübimo i vam ščemo pomagati, kelko zmorejo naše moči. Obdržati vas ščemo na dobroj poti, da ste srečni, zadovolni na tom i drügom sveti. Rešiti vas ščemo vseh zank, zmot i zablod, z pravim navukom Kristušovim, i ž njegovov nesebičnov lübeznostjov v tom blodnom i sebičnom pa pokvarjenom sveti. Verite nam, da istino gučimo, da lübezen dihamo i to oboje vržemo na papir Novin i M. Lista, šteriva vam pošilamo. Držite se naših krščanskih listov, naročite si je i včinite vse, da si je i drügi naši izseljenci naročijo. Sv. Oča, Kristušov namestnik pravijo, da je dnesden to najvekša dužnost vsakoga krščenika, da si naroči i širi samo krščanski tisk. Za Slov. krajinó je takši tisk jedino Novine z M. Listom. Naš prezvišeni gospod višji pastir so gorpozvali vsako hišo v Slov. krajini, da si naroči M. List, da ne sme biti brez njega. Te poziv se tiče tüdi ves, dragi izseljenci, sinovje i hčeri Slov. krajine. Lübezen Jezušova i njegove Prečiste Matere Marije naj nas veže vküp po gorečih molitvaj, štere opravlajmo eden za drügoga i po naših krščanskih listaj, Novinaj i Marijinom Listi, štere čtimo, širimo i po mogočnosti podpirajmo. Z vsakov črkov, štero napišemo v Novine i M. List, naj vas blagoslovi z svojov presvetov Materjov Marijov Presladko Srce Jezušovo vsi naši izseljenci širom v sveta. To vam žele urednik Novin i M. Lista z svojimi gorečimi sotrüdniki, ki to nedelo za vas vse darüje sv. mešo. Pozdravleni.

TA NAJŠIRŠA CESTA SVETA.

Dnes, na den gornajdenja Amerike, ali 12-toga oktobra je bio prve deo te lepe ceste posvečen i izročen prometi. Širine ma ta cesta 140 metrov, dužine pa 540 metrov, zato, ka pet prejčnji vulic tüdi notri spadne, štere edno za ovo lejko vzememo 8 metrov. To cesto, tak zvano Avenida 9 de Julio — do kinčali z ogračeki, v šterih de cvelo stotine cvetličnih drev. Japonska darüje 1000 črešenj 10—12 različnih vrstev, štere na sprotoletje bogato cvetejo, po odcvetenji pa majo ovalno-zelenoerdeče listje. To kinčno drevje de delalo prijetno senco zdaj, gda se leto bliža. Pod zemlov je pa zozidani prostor, na šterom je mesta za jezero aotomobilov z najmodernejšimi delavnici za popravlanje teh i priprave za zračenje prostora. Tü Vam priložim eden mali kejp od te ceste Avenida Nueve de Julio, ali kak jo v šali edni zovejo: Avenida de los millones. (Cesta, štera je miljone koštala). Cesta iz millionov. — (Dopisnik iz Buenos Airesa).

Angleška vojska čuva pokop židovski v Palestini za volo nemirov med Arabci i židovi.

Velki podrk!

Vsakši, što se vtapla, se ščе zgrabiti i lovi, gde se samo more. Tak tüdi gnes primajo lüdje za pomočjov okoli kmetskoga lüdstva, šteri so na kraji s svojov politikov, štero so proti lüdem vsigdar pelali, samo za svoje dobrobitje i bogastvo, da so ga gülili, kak se je samo dalo.

Pisma vlečejo, motorje brnijo okoli svojih zavüpanih lüdi, šteri mlinarijo med lüdmi i šteri so vsigdar ob strani poedincov stali i lüdstvo za nos pelali.

Tak se začinja zadnja moč iskati pri lüdstvi. To je občinske volitve, gde ide za obstoj krivičnih i nastop pravičnih.

Cela bojna se pripravla za te volitve. Posebno v tistih krajaj, gde so se vršile spremembe ali razpisale občine. V tisti krajaj se celo začа naganjati verska sovražnost, da naj se samo lüdstvo grize, i tak bo žetva zagriženih lüdi pritekla pa nikakomi prav i v obstoj.

Lejko je lüdstvo v zagriženost spraviti, ali njemi blagostanja težko dati. Dosta smo že čakali oblüblenoga zadnja leta i ka smo dobili, radi bi znali?

Gde so bili naši zagovorniki, šterim smo zavüpali vso našo pomoč i moč, ka se je napravilo za nas?

Za nas se je nišče ne brigao, samo vsakši za svoj interes gledao, štero je velki človek povedao, da za siromake ne bilo reči v glavni mestaj zadnje čase, samo svojih lastnih interesov vsigdar dosta.

Takših tüdi je več, da njemi človek podeli moč i pomoč, zato nazaj dobi bat pa sovraštvo. Samo ka je to vse zobston, več je božnih lüdi, kak dobrih, ar sam sebi nešče dobro, podpora pa slaba i ne čte Novin, samo sebi sovražne škodlive reči poslüša, čte i. t. d. Njemi je tisto vse, da je pa v nevoli, či pa nemre mesta najti i pomoči.

Vsakši zna, da je denešnje ravnanje dosta bolše, kak je bilo prvejše, zato pa naj presodi vsakši, da bode v občinskih volitvaj ne verski, ne sovražni i ne strankarski, nego svoj lasten dober sodnik, šteri presodi slabo i podpre dobro, ar ščе, da se njemi dobro zgodi.

Kmet.

Vajenca

za stolarsko — mizarsko obrt sprejmem taki. **Horvat Martin, Strehovci 95.** p. Dobrovnik, Slov. Krajina.

LENDAVA.

Novembra 24. v noči je po prijemi sv. Svestv zaspao v Gospodi vu visikoj starosti g. Rózsás Janoš, vpokojeni uradnik na sodniji, vodo je zemliško knigo. Sledkar je bio zaposlen tüdi v pisarni veleposestva. Zadnja leta je preživo v punoj slepoti osamlen, njegova žena se je pred njim odselila vu večnost. Svoje drüžine nema, samo skrmlenke. Naj dobroga Gospoda düši po Srce Jezušovo smileno.

Sv. Ivana Boska kniga v ognji.

V Borejcih je nekoga drüštva kotriga vrgla pred veščari knigo „Junak s pristave", ki opisüje življenje sv. Ivana Boska v ogenj. Vničenih je še več knig. Pilo i kadilo se goji pri nešterih v tom drüštvi, ki z pravov krščanskov prosvetov nema nikše zveze. Zato je neobhodno potrebno, da se prinas kemprle ustanovi naše krščansko prosvetno drüštvo. — Pretežna večina borejske mladine.

Prodaja zaplenjenega orožja.

Dne 29. decembra 1937 ob 9 uri dopoldne se bo izvršila pri tukajšnjem sreskem načelstvu dražba zaplenjenega orožja in municije. Opozarjam vse reflektante oziroma licitante, da imajo pravico licitirati samo one osebe, ki bodo imele nabavno dovoljenje za nabavo orožja.

Kdor hoče licitirati, naj si takoj preskrbi nabavno dovoljenje, ker se brez tega dovoljenja nikdo ne more udeležiti licitacije.

Prednje dostavljam radi znanja in razglasitve na krajevno običajen način.

Sreski načelnik:
M. Grabrijan s. r.

Najlepša Miklavževa darila
se dobijo samo pri
SIDONIJI NOVAK, slaščičarna,
M. Sobota. CENE NIZKE.

Prekosnice.

Sin: Oča, ali poznaš tistoga človeka, z šterim si včeraj gučao na železniškoj postaji?

Oča: Zakaj pitaš?

Sin: Vido sam, kak ti je z žepa vzeo zlato vüro.

Oča sini: Gda se voziš na železnici i vidiš, ka starejši pride, stani gori i ponüdi mesto starejšemi. Ne dugo po tom se pelate na vlaki, gde je bila tak velika steska, da je samo oča dobo prostor, sinka je pa posado na svoja kolena. Kak tü sedi, vstopi starejša gospa. Sinek si je zapomno očin navuk, stane z očinih kolen i pravi gospej: Zvolite zdaj vi sesti na očina kolena, vi ste starejši.

Naš Naglejüvač se je zbüdo.

Obüdo sam se, gospod vrednik, čeravno ste si mogoče mislili, ka sam odišeo med pokojne. To sam jaz, nekdašnji Naglejüvač. Ne bom vam pravo to pa ovo, liki včasi ovadim, ka sam hodo v Rakičan. Hodo sam najmre ta, ka sam zvedo, ka tam majo za sladki jarem les, te sam pa šo nazvedi. Kak vsakši ledičen človek, ki si nevolo išče.

Ne sam hodo niti v slabom mišlenji, pa nanč ne po lagoji potaj. — Samo starinska navada je, ka se takši les küpüje, da je po vulicaj kmica, v hiši pa posvet gori, pa srake spijo, pa nevidijo.

Znate, ka srake vse vö sklepečejo, pa ščе hüdobne so nešterne. Tak je bilo kak po pravici pravim.

Me poznate, ka čeravno lažem, ka tak lažem, ka istino gučim.

Najbole sam se bojao, či bi kakša čarna mačka bežala prek poti. Včasi tüdi kakši pes lače koštavle, pa malo mesa zraven.

Pa nikaj sam drügo ne čüo, samo kak mi je srce kuklo, ne mačke, čarne ne, bele ne, glasa od psa ne.

Najprle sam gorpoiskao nekši rod, nekši naš starinski stric ali boter so, tisti so me sprevodili do hiše, te so pa tak napravili z menov, kak da koga što v vodo süne, pa te plavaj kak znaš:

„Jaz bi trnok rad šo z vami, samo ka sam jes že 35 let oženjeni, pa si mislim, ka je drügi kriv, ka mam glavo k nogi prevezano. Jaz pa vam nikaj ne rad kriv bio. Lejko noč!"

Tak vište.

V hiši smo pa gučali vsefele, vsi smo za edno znali, pa smo li hodili z gučom sepata, kak mujcek okoli vroče kaše.

Te sam pa jaz tüdi pravo, ka majo v Rakičani vrle pse, ka neščejo láč jesti, pa so mirni, ka ne lajajo na tistoga, što po pošteni potaj hodi, pa bi zato rad bio, či bi nišče ne njegovi stopajov čteo, pa vido, štero klüko pritiskavle.

Da bi bár nikaj ne pravo! O te jezik, ka me srbó, da bi vi čüli! „Ga stvoro, da bi ga vdaro, ga zeo." Te oča so tak lagoji bili, ka so pozabili na skülave tace, pa v ledevjaj jih tüdi več ne rezalo.

V ednoj roki so meli čislo, v drügoj pa palico, pa njim je vse z rok spadnolo, pa so plahütali pred menov tak, ka sam mislo, ka mi namesto herbije okoli vüj zaigrajo.

Gučali so pa takše od ravnanja države, pa od pravice, to s takšimi rečmi, ka bi lejko častni predsednik brezbožniške organizacije gratali, to ne samo za Rakičan ali za sobočko faro. Za vse države Male Antante bi ji lejko za predsednika zvolili.

Stalin bi tüdi veseli bio takšega agitatora. V tistom hipi se njemi gvüšno kucalo. Či zvedi, kakši bolševik so te moj oča, njim gvüšno, ščista gvüšno pošle najvišiše odlikovanje rdečega srpa ali krvavoga hamra ali žerjave zvezde. To de že on znao, ka si služijo. Dosmrtna renta ali penzija iz Rusije je pa ščista gvüšna za takšega agitatora kak so te moj oča.

Zaslüge so zaslüge, morejo biti pripoznane i bodo pripoznane.

Telko sam razmo s te grmlavice pa nevihte, ka so v Rakičani „oblastveno" pokončali okoli osemdeset psov, pa ka do te moj oča že znali, kda do delali, „kdá tisti čas pride".

Jaz sam radoveden kak podlasica, ka vsešerom ščem pošnofati, pa sam konštatirao, ka se ne nikša krivica zgodila, vse je šlo po pravici i po zakonaj. Zlasti po predpisih zakona od pobijanja živinskih küžnih bolezni, po pripadajoči uredbaj, pravilnikaj, tolmačenjaj i popravkaj, Spremembe sam ščе pozabo omeniti.

Vse je v redi, to te moj oča vse razmijo pa pripoznajo, samo to ne pripoznajo, ka je v... zeo Rakičanske pse, pa ščе z naglov smrtjov, ka nanč teštamenta ne bilo časa napraviti.

Konec je to, ka se je začnolo po zakoni pobijanja küžnih bolezni, dokončalo pa s pobijanjom živine. Tü nekša falinga je.

Jaz nemrem kriviti nikoga, zato ka je vse šlo po paragrafaj, točkaj i alinejaj. Nišče je nikaj ne kriv i je ne odgovoren.

Samo vsem je ščе venda ne znano, ka je živo pa delao pa vmro nekši Francuz po imeni Pasteur, pa nekši Vogrin, njegov atres sam pozabo pa puno takši vučenjakov.

Ne vejm, gde so fabrike za serološke preparate, samo znam gvüšno, ka so, pa ka dobre serume izdelüjejo, celo mi je znano, ka v nešterni državaj z uspehom cepijo kujseke proti besnoči. Celi postopek je kratkomalo dobro proučen ino izpopunjen.

Celo v Soboti je neki g. živinozdravnik tüdi cepo pse proti besnoči z najmodernejšim cepivom i trdi, da je sredstvo sigurno, ma kratkomalo zaželjene efekte. —

Pri njegovom deli, kak pripozna sam, pa kak so ga tüdi drügi primerno navčili, prej drüge falinge nega, samo ta, do ne ugodeno zakonskim predpisom.

Dugomi pripovedovanji napravimo kratek konec. Mi, ka mamo pse, je gor vzgojimo, je prijavlamo, plačüjemo odgovarjajoče takse, to delamo zato, ka ščemo pse meti, pa je mamo radi. Pa nam je preveč žao, či pinči, pa hektor pa tref brez teštamenta na domačem dvori soldačko smrt gor vzeme. Pravzaprav junaško smrt. Pa je ne Španjolec, pa ne Kitajec ali Japonec, ešče menje Rus. Tak znate, ka se pošteni pa nepošteni pes ne meša v nikše notrašnje politične ali mednarodne razmere.

Naj se zakon ravna po modernoj znanosti. naj se postople s psi po sodobni metodaj, ne pa po metodaj iz Kristušovi časov, kda je bio Herodeš krao židovski.

VEZ LÜBEZNI Z NAŠIMI IZSELJENCI V TÜJINI.

Pismo iz južne zemlje.

Lahko si mislite, da smo z zanimanjem prisluškovali novicam iz domovine one dneve, ko so se po Belgradu vrstili burni dogodki. Seveda smo zvedeli vse že naslednji den, ker novice hodijo bolj hitro čež lužo, ko so prišle moje knjige, ki sem jih poslal pred mojim odhodom iz domovine in sem jih šele po 19 mesecih potovanja srečno dobil. Rečem srečno, ker so jih že razpisali na dražbo in mi jih je poslaništvo komaj rešilo... Hitre so bile torej novice in številne in tudi... lažnjive, kot smo se naknadno uverili.

Tudi o smrti nadškofa Jegliča smo našli že drugi dan kratko notico. Podrobneje smo zvedeli iz radijskega poročila, ki ga poslušamo vsak mesec dvakrat in se sedaj čez Berlin prav dobro sliši.

Med cerkvenimi novicami naj spomnim dogodek dvojnega proščenja, oziroma slovenske službe božje ob prvi obletnici na Avellanedi in na Saavedri. Na Avellanedi smo imeli res velik in lep praznik. Ne le v cerkvi. Tudi v dvorano smo šli in so priredili pevci igrico „Kjer ljubezen, tam je Bog." In mnoge deklamacije in še kaj, tako da je bila stvar kar zanimiva. Najbolj zanimiv je bil pa prašiček... ki ga je za glavni dobitek srečolova na ražnju spekel naš Ütroša, ki smo ga vsi hoteli za večerjo... Nasmejali smo se res do sitega na njegov račun, najedli se ga pa nismo, ker je bil premajhen. 27. junija je bil ta praznik.

Na Saavedri smo praznovali pa 1. augusta. Ni bilo tako slovesno. Toda bilo je lepo. Posebno zapeli so prijetno.

Ob spominu na pokojnega Jegliča smo se zbrali 15. aug. na Paternalu, kjer je g. Kastelic v govoru predstavil vzvišeno podobo pokojnega.

Najpomembnejši dogodek pa je bil prireditev slovenske šole, dne 23. aug. Ob lepi vdeležbi so stopili pred občinstvo naši mali, ki so nas prav razveselili. Žal, da je življenje bolj resna stvar, kot lepa pesem in ob vsem veselju, ki smo ga ob prireditvi doživeli, nas le tišči skrb, kako to našo šolo vzdržati. Zanašamo se na podporo banovine. Nekaj nam bodo že morali pripomagati. To je šment, da smo tukaj tako daleč. Papirnati prosilci so pa tako ponižni, da se še oglasiti ne upajo...

Pa imamo tudi političnih novic vsake sorte. Volitve! To ni kar si bodi. Doma se je govorilo o „koritih". Tukaj pomeni isto „sir". In lep kos finega sira... to je dobra stvar. In tako velik hleb, kot je predsedniška plača! Zato je veliko tistih, ki trdijo, da so najzmožnejši za predsednika argentinske republike in na vso moč kričijo iz vseh zidov in z neštetimi govorečimi automobili, ki krožijo po mestu. 5. sept. pa je bil dan volitev.

Oni dan sem stopil na živinsko razstavo. Krasne živali sem videl preje naslikane v časopisju in kar zaželel sem si videti kakega lepega bikca in kravico, ker šavre, katere gonijo kot mlekarice z mlekom po mestu, so le ponižne bajtarske kravice. Danes bom pač nekaj lepega videl, tako sem si mislil. Pa sem našel-bušake. Učeno ime „shortorn" in „herford", toda čudno bitje, zavaljeno, na kratkih nogah, kepa mesa... Pa je že menda taka vrsta za to zemljo, ker sicer bi na dražbi najbolši „shortorn" ne dosegel 400 tisoč Din in „hereford" 350 tisoč. Sicer je cena živinčetu komaj en tisoč Din... Tudi konji in svinje in ovce so na razstavi. Najbolj glasna od vsega pa je kurja razstava. Kokoši in petelini so najbrže v skrbeh, da jih ne bi pozabili in imajo neprestan šunder. En čas pojo, en čas se kregajo... po kurje pač.

Sedaj se z zimo prepiramo, kar ne umakne se. Letos je bila dolga in huda. Snega pa seveda ni pokazala. In dala je dolgo sušo. 6 tednov je bilo brez dežja.

Pa naj tem novicam konec napravim, ker zmanjkalo jih ne bi, in naj še mnoge pozdrave pošljem v imenu vseh naših. *Hladnik Janez.*

Preč. g. vrednik! V začetki mojega slaboga i preprostoga pisma Vas najlepše pozdravim. Da bi Vam lübi Jezuš povrno zdravje, ka bi še vnoga leta mogli skrbeti za nas izseljence v toj mlačni Franciji. Jaz sem pri dobroj krščanskoj družini. K meši lehko idem vsako nedelo, popoldnevi pa tüdi mam čas, da si lehko prečtem Novine. To mi je edino veselje, Marijin list jako rada čtem. Novoga Vam ne vem kaj pisati, ar sem skoro sama tü v tom kraji. Prav z veseljom pozdravlam gospoda župnika iz D. Lendave, oba g. kaplana, celo Marijino družbo iz Lendavske fare pa njim želem obilno blagoslova. Pozdravim tüdi moje stariše, sestro, celo rodbino. Še vnogo pozdravov pošilam celoj Slovenskoj krajini *Nedelko Marica,*
Gaberje, v Franciji.

Zdaj se Vam, g. vrednik, prvič oglasim iz te mrzle tüjine i Vam želem lübo zdravje od Gospodnega Boga, da bi še duga leta vrejüvali naše liste, šteri so mi na veliko radost i veselje. Naznanim Vam, da sem že poslao naročnino za Novine, štere dobivam. Poslao sem svojim starišom, da naj plačajo. Pa ne vem, či so poravnali ali ne. Či neso poravnali, te me obvestite, da vam jaz pošlem taki. Službo sem spremememo, da sem v šoli i mi ne božno. Pozdravlam svoje domače, rodbino, sosede i moje nekdašnje prijatele, posebno pa tovariše Gasilske čete v Melincih. *Düh Karol,*
Melinci, iz Francije.

Pozdrav pošilajo i vse dobro želejo *Slov. krajini, uredništvi Novin, svojim domačim, rodi, poznancom i dühovnikom svoje fare iz Francije: - Cör Žiga;* Novine redno dobiva, je odišo na drügo mesto; *Moršič Frančiška;* že pet let je v Franciji i niedne nedele ne vönehala, ka ne bi šla k božoj službi, jo skuze pobijejo, gda čte Novine, štere redno dobiva, se je preselila v drügo mesto k židovskoj familiji, štera jo tüdi rada püsti vsako nedelo v cerkev i na „Dom sv. Frančiška" bo darüvala; *Düh Katika;* zahvali se na rednom pošilanji Novin i M. Lista, je spremenila svojo službo; — *Žökš Alojzija;* poleg Novin naroča tüdi M. List i z lübeznostjov misli na Kovačevske dekle, ki so v Franciji; *Ladič Terezija, Krampač Katica;* kak trüden potnik žele senco i hladno vodo, tak njivi naše liste obe, dozdaj je bila samo Katica naročena na nje; *Šohar Karol - Agneš - Treza - Fana;* so plačali Novine za Franca doma v Doliči i poslali podporo na krščanske naše Novine; *Žalik Štefan;* v Jezušovom i Marijinom imeni prosi naše liste, ar so se stavili po nekšem nesporazumlenji. *Drvarič Kristina,* veseli se našim listom i je plača za l. 1938. naprej, mesto je spremenila: *Fujs Marija,* naši listi so vsakomi, ki je zarazmi, na veliki hasek, mesto je spremenila; staro i novo naročnino naskori pošle; *Grah Terezija,* skuzne so njene oči, ne more zaspati, ar si misli na lepo Slovensko krajino, gde so njoj rožice cvele i ptičice popevale, a ona je v najlepših letaj mogla vse to zapüstiti; o kak rada bi ešče ednok čüla božе reči z urednikovih vüst; Novine redno dobiva, naroča pa tüdi ešče Marijin List; *Horvat Mariška,* naši listi so njej jedina tolažba, je mesto spremenila i pošle zaostani del naročnine. — *Iz Nemčije: Režonja Anton;* z lübeznostjov misli na mili dom, na Slovensko krajino.

V boj proti bogokletji.

Že od nekda majo drügi narodi *nas Slovence,* za pobožen *Marijin narod.* Med našim lüdstvom je inda ne bilo čüti telko preklinjanja, celo proti Bogi ino Mariji ne, kak se to dogaja dnes. Dnes preklinja mlado i staro. Dosta je kriva bojna, iz štere so naši možje ino dečki *prinesli* puno grdih kletev proti Bogi i Mariji, šterih je pred bojnov naš slovenski narod nej poznao. Vse grde kunbe, štere dnes čüjemo, so vse tüjega izvora, italjanskoga, nemškoga, madžarskoga i. t. d. Naš narod je nikdar nej poznao tak grdih reči, kak jih pozna zdaj. To je naša narodna slabost, da nosimo na naše domove takše bogokletne reči, ki nam morejo biti v sramoto, i ne v čast. Poslüšajmo naše dečke, ki pridejo od vojakov „bogami", tak ti znajo kunoti, kak bi orehe trli. Inda so tüji narodi kazali *nas Slovence kak vzor svojemi lüdstvi, kak narod, šteri ne pozna grdoga kunenja Boga ino Marije.* I *zdaj?* Začeli smo pobirati tiste grde odpadke, štere drügi narodi, čeravno so njihovoga izvora, z gnüsom gledajo i zametavajo, pa se proti njim borijo, tisto mi pobiramo gori ino s tistim vzgajamo naš mladi rod. Po nedelaj se moli, da naj verni slovenski narod nastopi proti tomi narodnomi protini, da naj izvrže iz svojih vrst bogokletje, ki nam jemle čast i poštenje. Starši ino vučitelje pa tüdi oblast je dužna nastopiti proti toj hüdoj narodnoj rani. Vsi verni krščeniki smo dužni, da naše lepo ime, da smo Slovenci Marijin narod, ohranimo, zato pa odločno nastopimo proti bogokletji. Ka je bilo za naše dede sramotno, ali naj bo to za nas častno? Kaj bi nam pravili naši velki možje, če bi se povrnoli med nas. Zobston bi iskali tisti narod, šteri je ne poznao bogokletja. Mesto njega bi najšli narod, šteri je njihove dobre i zlate navuke zavrgo od sebe. V boj proti rani preklinjanja, zatrimo i iztrebimo iz naših vrst bogokletje, ki je za nas *nečastno i sramotno,* gradimo narod, ki bo vreden Slomška, Mahniča ino Kreka. — F.

Službena naznanila.

Banovinska kmetijska šola v Rakičanu priredi, temeljem odloka Kraljevske banske uprave z dne 6. novembra t. l. III No 6794|1 v mesecu januarju in februarju 1938 dva enomesečna kmetijska tečaja za mlajše gospodarje. Prvi tečaj traja od 7. januarja do 7. februarja, drugi pa od 9. februarja do 9. marca 1938. Vsi tečajniki bodo stanovali v zavodu (internatu), kjer bodo imeli hrano in vso drugo oskrbo. Prispevek k stroškom oskrbe je odmerjen na Din. 50·—, ki jih mora prosilec plačati pri upravi kmetijske šole v Rakičanu, ko dobi obvestilo, da je v tečaj sprejet.

Sprejmejo se v prvi vrsti mlajši gospodarji v starosti do 35 let iz srezov Murska Sobota, Lendava in Ljutomer. V slučaju, da se teh ne priglasi v dovoljno velikem številu, se sprejmejo tudi nadarjeni in pridni sinovi posestnikov od 18 do 20 let pod pogojem, da po dovršitvi tečaja ostanejo na kmetiji.

Lastnoročno pisane prošnje, kolekovane z banovinskim kolekom Din. 10·— je poslati ravnateljstvu kmetijske šole v Rakičanu in sicer za prvi tečaj takoj, najpozneje pa do 10. decembra 1937, za drugi tečaj pa tudi lahko takoj, najpozneje pa do 31. decembra 1937. V prošnji je navesti, da je prosilec samostojen gospodar, odnosno kmetski sin, njegovo starost, točen naslov in pošto. Prošnje naj se vlagajo potom pristojnih občin, katere naj po svoji uvidevnosti prosilca priporoče in obenem izjavijo, da so v prošnji navedeni podatki resnični. Prošnji mora biti priložena obvezna izjava prosilca, kolekovana z banovinskim kolekom Din. 4·—, v kateri se zavezuje prosilec, da se bo na zavodu brezpogojno pokoraval učnemu in hišnemu redu. Sinovi posestnikov pa naj izven te izjave še priložijo izjavo svojih starišev (kolkovano z banovinskim kolekom Din. 4·—), da bo prosilec po dovršitvi tečaja ostal doma na kmetiji. Prosilci in pristojne občine se naprošajo, da se točno držijo rokov za vlaganje prošenj in to iz razloga, ker se prepozno vloženih prošenj ne bo moglo upoštevati.

Ravnatelj: Inž. Mikuž l. r.

Tularemija pri divjih zajcih. Že nekaj let sem se pojavlja v sosednji Avstriji zajčja kuga, tako zvana tularemija, povzročena po bakteriji (bacterium tularense). Na tularemiji obole glodavci: divji zajci, kunci, razne podgane in tudi ovce. Od teh živali se bolezen prenaša tudi na človeka, bilo po dotiku z okuženo živaljo, ali s pikom po mrčesu. Pojavili so se tudi slučaji okužitve pa vgrizu ali prasku mačk, predvsem je nevarno odiranje bolne živali. Od obolelih ljudi jih umre na tularemiji približno 4%, ali vsaki dvajsetpeti bolnik! Pričakovati je, da se tularemija pojavi tudi pri nas in to najpreje v obmejnih občinah.

Tularemija na divjih zajcih se opazi najpreje na tem, da se da zajec ujeti od človeka ali psa. Zato se priporoča vsem lovozakupnikom, da takšno divjad prvič takoj postrele, a o postreljeni ali sicer poginjeni divjačini takoj obveste živinozdravnika; ustreljeno ali poginulo divjačino je namreč treba pobrati z gumijastimi rokavicami, ker se okuži lahko človek tudi skozi zdravo kožo. Najboljši in najzanesljivejši veterinar v naših loviščih je pa brez vsakega dvoma naša dlakasta in pernata nezaščitena divjad, zato bodo naši lovci v svojem in splošnem interesu v bodoče nekoliko prizanašali tem sicer nevarnim lovskim škodljivcem, saj nobeden tularemičen zajec ne bode dolgo živ, kjer se nahaja le ena sama lisica.

Gornje na znanje z vabilom, da na krajevno običajen način razglasite in prebivalstvo posebno še pozovete na prijavo vsake poginule divjačine, ki se ima čimpreje pravilno odstraniti in poslati na veterinarsko-bakteriološki institut radi ugotovitve.

Sreski načelnik:
Dr. Bratina s. r.

Sén ljudstva našega.

(O † Miklošu Küzmiču.)

„Slovensko lüdstvo ga ma vedno v dobrem spomini i ga skoro bi djao, *kak svétca* v poštenji drži." Tako je pred nekako 100 leti o njem zapisal pisatelj Starin - - -

Je bil sveti Martin Slovan? Saj je vseeno; po zemlji naši je hodil on — svetnik. Kaj zato, da je odšel v daljno Galijo Francijo; kaj zato, če je odbrzel na iskrem vrancu on — slavni vojak božji. Spomin nanj je tako močan, da bo živel na zemlji tej na veke. Odšel je v daljno Francijo, ustanavljat mnoge samostane. Ljudstvo, ki je bivalo tod, pa je mislilo na njega, slavnega junaka; sam Bog ve, kako je izvedelo; v daljni deželi samostane gradi — In mi? Nam jih ni zgradil. — Zato je narod sam na delo šel in njemu, svojemu junaku samostan na Kobilju posvetil. Pa je romal sem: Ko mu je žarelo, srce mu je gorelo na tej slavni božji poti — pri našem svetniku...

Naše ljudstvo je svojo državo imelo; kako je zahrepenelo, ko je zvedelo: v bližini spet hodi svetnik, hodita dva sveta brata. Pa sta k nam prišla: Ciril in Metod, v domači besedi sta veselo vest oznanjala — kdo bi opisal čuvstva naših tedanjih prednikov?

Sovrag je vse razdejal, nasprotnik je vse v prah poteptal in narod je — kakor zaspal. Ko pa se je vzbudil iz težkega sna, ko je znova zaslišal svojega rojaka, kako mu v domači besedi oznanja mogočne in svetle in tople resnice, takrat se je narod opajal ob zvokih te najslajše godbe...

Kar verjeti ni mogel, da je ta mož umrl. Njegove besede so naprej donele na njegovo uho; narod je poslušal te svete besede Mikloša Küzmiča, katoliškega duhovnika, narod je v svetem navdušenju sodil: Ni ta človek svetnik?

Saj v rokah sveto knjigo drži kakor sveti Miklavž in sad Njen nas hrani še danes — kot pri svetem Miklavžu...

Kajti naše ljudstvo od prvih početkov vedno išče človeka — svetnika.

Danes živi v našem ljudstvu mož, ki je pravilno razumel skrivnostno narodavo govorico, zato je hotel in se je zgodilo: svetega Martina zavod vzgaja naše mlado cvetje, Marijikina sirotišnica čuva našo zapuščeno deco.

Zato ta mož z narodom sanja o Domu svetega Frančiška, o tiskarni svete Družine...

Sen ljudstva našega je iskanje svetih... Veš, da so tisoči od nas v Franciji svetega Martina? Veš, da mnogi niso šli tja le za telesnim kruhom?

Kdaj bo vedni sen ljudstva našega izpolnjen? Kdaj bo s smehljajočim licem molilo k svojemu svetniku iz sedanjih dni?

Škof Martin, sivolasi župnik Vianney, trpeča redovnica Trezika iz Francije: Tudi ti z našimi izseljenci vred molijo, da bi enkrat vsi skupaj smeli moliti:

„Zahvalimo se častitlivima božima služabnikoma Antoni Martini Slomšeki i Frideriki Baragi za pomoč. Prosimo pa po sv. Cirili i Metodi sladko Srce Jezušovo, naj njima da čast oltara, njeva pa naj s svojim dühom napunita slovenski narod, naše liste i te razširita." *Ivan Camplin.*

Nekaj misli o državaj.

Že v starom veki je grčki modrjan Aristoteles zapisao nekdašnje misli o državaj: „Človek je po naturi državno bitje. Što je po naturi nesposoben za državno življenje, more biti ali nekaj višišega ali nekaj nižišega kak človek ali božansko bitje ali stvar". Te veliki grčki modrjan je že več kak pred 2000 leti povedao veliko istino, štera ešče zdaj živi i bode živele, dokeč bo živo človeči rod na zemli. To nam najbole dokažüje zgodovinsko znanost, štera pravi, ka na sveti nega naroda brezi vere, tak tüdi nega na zemli naroda, šteri ne bi živo v nekšoj bodisi ešče tak preprosto vrejenoj drüžbi — državi.

Neki profesor pa je šo ešče naprej i je zapisao o državi: „Država je toplomer drüžbenega življenja". Ne je ešče minilo celo pedesetletje, gda je vladao na zemli brezobzirni liberalizem — sebičnost pod larfov slobode — i te je zasužnjo tüdi državo, kak deklo svojih vozkosrčnih cilov. Što je, da slüži državna uprava i državna oblast njegovomi dobički. Te pa — v časi najhüjšega siromaštva — je zdigno svoj glas velki papa Leon XIII. i zakričao celomi sveti: „Država bodi zaščitnica pravice i obče dobrote. Državna ustava, poštena i uprava bodi v slüžbi občega haska i varvaj dobrobit vsega lüdstva i vseh njegovi kotrig pred sebičnostjov i krivicov posameznikov ali poedinih sküpin. Država bodi zaščitnica slabih, siromašnih i lačnih, šteri se nemrejo braniti, ar prebogati i bogati si morejo davati pravico sami". Glas velkoga pape je šo po celom svejti, kak novo oznanilo o državnoj nalogi i se je začnola doba socialne reforme. Državniki, prežeti pravoga državniškoga düha, so začnoli z reformov države, v parlamentih se je začnolo razpravlati o socialnoj politiki, o pomoči siromašnoj vnožini delavstva, o delovnom zakoni, šteri naj zavarüje delavci njegovo življenje, zdravje, moči, držino, plačo.

Pa življenje je kapanje iz ednoga nasprotsva v drügo, tak je pokazao tüdi nadalnji razvoj države. Blagodejni so bili prvi državni stopaji na hasek delavskoj vnožini, a zadnja leta kažejo, da se je država razvila v nekšo dobrodelno ustanovo, štera šče pod imenom obče blaginje urejevati življenje s sühimi zakoni iz svojih pisarn i ki si lasti pravico do delakrogov, ki so ne naravnost njoj podrejeni. Dnes ponižüje državo v velikansko zdravilišče, štero naj zdravi svoje beležnike po uradnoj poti.

Pred nikelkim časom zaščitnice siromašne i slabotne vnožine, postaja država dnes celo pomočnica nekdašnjih mogočnjakov i oblastnikov. V sveti je dnes nekše pravilo, de morejo države vršiti delo dobrodelnih ustanov s tem, da povzemejo zavožena velepodjetja i veleposestva, jim pomagajo iz svojih blagajn i vzdržüjejo na svoje stroške. Tak se vekšajo državni stroški, ž njimi pa rastejo davčna bremena i onemogočüjejo vekše redno gospodarjenje. Država je dnes na poti, da se obremen iz bremeni, štere njoj ne pripadajo. Pa država posega ešče dale, posega tüdi v delokrog Cerkve i si šče prilastiti izključno pravico sklepanje zakonov, šolske vzgoje dece i ešče drügih takših stvari, nad šterimi ma oblast cerkev.

Od tü izhaja velki vzrok, da državna miseo ne najde poti v düšo lüdstva. Zakaj življenjski zakon predpisüje državi sodelovanje s Cerkvijov i ne trga naravnoga dobroga od nadnaravnoga, državi zednim predpisüje poštüvanje naravnih pravic vsakšega lüdstva. I šteri ne poštüje življenskih zakonov, te se sam odpove pravici do poštüvanja.

Dokeč država ne bode upoštevala naravnih pravic narodov, za šterih naravno dobro njoj je poverjena skrb, tak dugo ne bo najšla poti v lüdska srca!

Junaška lübezen.

Pri zadnjoj velikoj železniškoj nesreči na francuzkom je v obraz močno požgani i v glavo teško ranjen düHovnik P. Rouchon tri vüre spovedavao i prečiščavao 30 mirajočih, ki so se ponesrečili.

Razgled po katoličanskom sveti.

Beteg sv. Oče. Sveti Oča, Pij XI. so ešče zmerom krepkoga düha, a telo njim peša zavolo visike starosti. Osebni zdravnik njim je predpisao, naj dva dni v tjedni nikoga ne sprimajo, nego majo popolen mir i počitek. Molimo za Kristušovoga namestnika, ka se včakajo popolne zmage krščanstva v Španiji.

Šolo Kat. akcije so odprli v Parizi, v šteroj se gospe i mladenke v sposobijo, da do po faraj širile Kristušovoga düha.

Veliki Marijanski kongres se je vršo v Assisiškoj püspekiji v Italiji od 17. do 21. novembra.

Najvekša organizacija kat. vučitelic razpüščena. V Nemčiji je proti sklepom podpisanoga konkordata razpüsto minister za državlansko vzgojo, Hans Karl, „Zvezo kat. vučitelic".

Spravišče kat. zdravnikov v Angliji. V Liverpooli je melo spravišče 100 kat. zdravnikov, ki vsi so poslüšali sveto mešo. Pri istoj je bilo navzočih ešče 300 kat. dijakov z svojimi profesori.

Trijezero francuskih skautinj je na Martinovo poslüšalo sv. mešo v cerkvi sv. Sulpicija v Parizi. Njihov voditeo, g. Forestier, njim je držao primerno predgo, v šteroj njim je nalagao na srce, naj se vzgojijo v močne katoličanske mladenke. Skauti so mladinska združenja, v šterih si krepijo telo z prebivanjom v prostoj naravi, a krepijo si pa tüdi düha.

Prva cerkev v Sahari se posveti dec. 1. Zidana je na grobi francoskoga kapitana Foucaolda Karla, ki je postao svetniški samotar i ki so ga l. 1916. dec. 1. nezahvalni Tuaregi vmorili.

Kat. delavska mladina v Sloveniji dobila svoj list. Naslov njemi je: „Mi mladi delavci". Uvodni članek nosi naslov: „Kristus naš kralj." Izhaja vsaki drügi i zadnji četrtek v meseci, letna naročnina 10 Din. Uredništvo je v Ljubljani, pred škofijo 2. 1. nadstropje. Tiska se v misijonskoj tiskarni v Grobljaj. — Mogoče je hüdobija zato razbila z bombov en veliki stroj v temnoj noči v toj tiskarni, da bi preprečila izdavanje toga lista. Vkanila se je.

Bog se ne da grditi. V Nemčiji je eden mladi narodni socialist šteo osramotiti Presv. Olt. Svestvo. Napravo se za beležnika i pozvao k sebi düHovnika. Dühovnik nikaj slaboga misleč pride, da spove i prečisti teško beležnoga mladenca, kak njemi je bilo povedano. A kak stopi z Najsvetejšim v sobo, se dečko zacne na ves glas smejati zdrav v posteli, ka je znoro popa. Dühovnik kak to ovara, se obrne nazaj i pokara dečka: „Mladenec, zapomni si, da si v svojem življenji zdaj včino najvekši greh." A dečko nato skoči z postela i od veselja ešče v zrak, naj pokaže svoj srd i nevero do Presv. Olt. Svestva. A v tom hipi ga vdari boži žlak i se zrüši mrtev na pod. Jezuš, z koga se je norca napravo, ga je včasi sodo i tüdi obsodo. Vsakomi pride njegovo domo, zato se prevzetnih ne strašimo.

Lübezen je iznajdliva. Ar je v Meksiki prepovedano vršenje bože slüžbe i delitev svestev, si je župnik Amancius Manabeus tak pomagao v svojoj gorečnosti, ka je seo na konja, i z tem jezdo v vodino Rio Grande, štera dela mejo med Meksikov i Amerikov. V to vodo nosijo roditelje svojo deco, gde je goreči düšni pastir krsti i gde nemajo več oblasti meksikanski krvoločni komunisti.

Križ ga je spreobrno. V Tokio-i v bolnico Seibo Byoin je prinešen neki den starec 78 let Iri San z potretov nogov. Vnogo je trpo starec. Prek postele je visilo razspelo, na štero je začüdeno gledao, spitavao, što je te človek. Gda njemi sestra razloži, da je Jezuš trpo za nas vse, za Japonce tüdi, žele na drobno spoznati vero Jezušovo tembole, ar je ponoči meo senje, v šteroj se je Križani k njemi nagno i njemi pravo: hodi z menov, v nebo te odpelam. Gda je že zadosta znao vero katoličansko, se je dao okrstiti i pun blaženstva se je prečisto. Po prečiščavanji je etak molo: „Daj, Gospod, da te vsi Japonci spoznajo i lübijo."

Mladina v Rusiji se vgaja že 20 let v popolnom sovrašti proti Bogi i od vere ne čüje nikdar nikaj drügo, kak da Boga nega. Pa vse to besno sovraštvo proti Bogi ne moglo zatreti tistoga, ka je v vsakom človečem srci. Bog se oglaša v njem, Bog stvoriteo i mladina na pitanja, ki se v vsakom srci oglašajo: zakaj živeš, kama ideš, ka je po smrti? itd., ne najde v boljševiških navukaj odgovora. Zato se pa vnoga odraščene mladina da krstiti i se vrača k krščanskoj veri.

Kama pela narodni socializem? V Breslavi na Nemškom bodo obdržali prvi novopoganski kongres na čast nemškomi poganskomi bogi Wotani. To vse zato, naj osmešijo katoličanska spravišča i Kristuša. Boljševizem i narodni socializem roko v roki se borita proti Kristuši, čeravno se ovak sovražita.

Pobožnost generala Franka. Španjolski junak, general Franko, ki se bori proti komunistom, kak piše iz pera O. Pancho Silvestra, vseučeliškoga profesora, ki je hodo pri generali, angleški kat. list „The Universe", moli vsaki den sv. číslo z svojov drüžinov i s svojimi tanačniki i vsaki den poslüša sv. mešo. Pet njegovih svetovalcov se pa vsaki den prečisti. Pa čüdiva se zato što njegovoj zmagi?

Prvi mogolski kat. düHovnik je posvečeni letos meseca julija i piše se Meungk Otsirgal.

Tresetiletnica Radne. Letos je treseti let, da so prišli salezijanci na Radno v Sloveniji i tü začeli svoje plodonosno delo za rešitev mladine. Vnogi sinovi Slov. krajine so si tüdi tü spravili velike düševne vrline. Naj Marija, Pomočnica krščenikov čuva i blagoslavla še dale te zavod.

Vse bo plačano. Stalin je dao v Rusiji strliti najimenitnejšega vojaka, maršala Tuhačevskega, ar se je odkrilo, da je šteo vrčti komunizem i z Rusije napraviti narodno državo, štero bi vodo sam. Pravoslavni redovnik, ki je z Tuhačevskim v šolo hodo, svedoči od njega, da je že v mladosti zgübo vero i bio pokvarjen. Po sv. prečiščavanji je Bože Telo vöplüno psom i iskao samo svojo čast i ženske. Čast njemi je vzela Stalinova krugla, šteromi so ga ravno ženske ovadile.

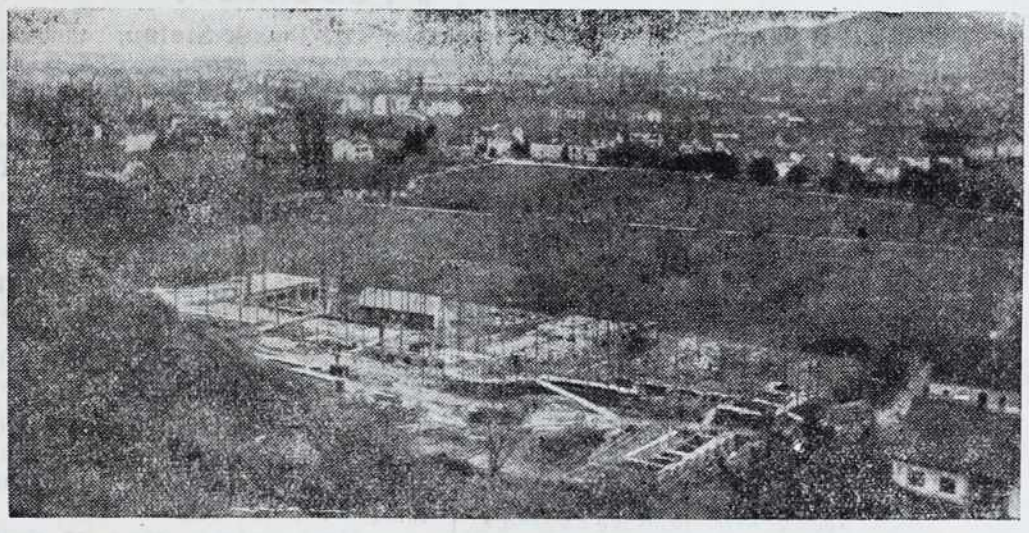

Zidati se začelo po gorečnosti Prezv. g. lavantinskoga knezoškofa dr. Ivana Jožefa Tomažiča novo bogoslovje v Maribori. Tü se vidi stavbišče z začetnim delom.

Razodetje.*)

Kre poti življenja sam nekoč stopo tüdi tá, gde „tihi, skrivnostni tisti so hrami" — na pokopališče. Zatoplén v globoke misli, sam hodo po tihoj mrtvoj poljani i premišlavo od človečega pepela, od pomorjenoga cvetja, od vničenoga življenja... Te me je zgenilo nenadno, presünlivo ihtenje i jokanje. Zglednem se ta i v desnom koti tihoga domovanja zaglednem pod zelenov cipresov ženo, vso v črnini. Bila je prignjena nizko k ešče svežemi grobi, hrbet je mela sklüčen, glavo sklonjeno med dlani, vsa v križaj i suzaj. Bila je viditi kak eden sam krč i kruta bolečina. Gda se je njeno šibko telo treslo v ihtenji i slabosti, je trla sühe roké i globoko vzdihavala: „Milka, moja Milka, edini moj cvet i vüpanje... zakaj si me zapüstila?" Moč ženinoga krika je bila takša, da njej je odgovarjao vsakši kamen na pokopališči. Ves mir i tišina sta bila puniva njene nesreče...

Pri bolečini nesrečne matere ne sam mogeo ostati zakrknjen i samolüben. Neka notrašnja moč me je gnala proti mesti, gde je klečeča žena tužno drevenela kre groba. Rad bi prislühno bolečini i šepetajočim skrivnostim njenih vzdihov...

Približam se tiho i jo pozovem polglasno: „Gospa!..." Ne se je zglednola, ne sam dobo odgovora. Ne me je čüla. Ponovo sam glas, zdaj malo močnej, a zaman. Te sem se je narahlo dotekno i zaproso: „Gospa, povejte mi, što počiva pod tov svežov gomilov, ki jo namačete s svojimi vročimi suzami?"

Pomali je zdignola svoje materinsko lice, odprla svoje v suze zatoplene oči i me pitajoče, skoro nezavüpno pogledala... Gda sam njej ponovo svojo želo i gda je končno vidla moje oči, ki so jasno govorile, da globoko sočüstvüjem ž njenov bolečinov, mi je ešče vsikdar klečeč, povedala zgodbo preranoga groba:

— „Bila je spomlad. Priroda se je smejala, vsa okinčena z majniškim cvetjem. Na njem so trepetale kaplice rose kak drobne suze. Milka je bila mlada, vesela. Puna pričakuvanja je šla po poti življenja. Svet se njej je zdeo krasen. Njena lübezen ga je oplemenitavala. Bar ona je tak mislila. Pomali je šla naprej v življenje i šepetala: „Življenje je lepo..." Lepo je bilo življenje kre moje materinske roke. Bila je puna senj, ar je prvič lübila... Lübila je človeka, šteri njej je postao njeno božanstvo.

Milka je ne vidla, da so to bile senje. Ne je znala, da tüdi sama stvarnost včasih postane — senja. Bila je srečna. Nasproti njej je prihajao človek, šteromi se ona blažena smejala. Ponüjala njemi je roke, ali on jivi je sprejemao hladno.

Milka je bila slepa v svojoj preprostosti. Ne je opazila, da je iz njega govorila neodkritost z samolübjom. Preveč je lübila i ta lübezen jo je oslepila. Medtem pa je on, šteromi je poklonila svoje velko i iskreno srce, začeméro to srce, vlekeo njej düšo, pomali, neopaženo...

*

V tihih letnih večeraj je Milka senjala od svoje sreče. Oči so njej bile pune suz genjenja. Ne je pa znala, da je bo mogla naskori zamenjati s suzami bolečine i razočaranja. Ne je slutila, da je njeno bitje zgrabo viher življenja, šteri se začno ž njim nesmileno igrati, da ga slednjič odnese s sebov v nepovrnitev. Ne je mislila na to mala Milka, ar se je čütila srečno... Srečna je bila, da je lübila, i v svojoj lübezni je prenašala vso veličino žrtve. Z iskrečimi očmi, punimi zanosa je gledala v bodočnost. Ona je bila osvedočena, da je tak. Pomali je hodila i ponavlala: „Življenje je lepo, življenje je lepo!..."

*

Jesen je prišla. Stezice so pokrite z žutim tepihom ovenelega listja. Milke ne več... Samo gomilica, okinčena s skrbnov materinskov rokov ožа-

* Po našem; nazveščenje.

Bojijo se pravice. Boljševiška vlada v Moskvi je prepovedala francozkoj študijskoj komisiji, da bi prišla v Rusijo. Zato je Raymond Laurent, bivši predsednik občine Parisa odprto pismo poslao ruskomi poslaniki v Parizi, v šterom pismi odkrito pove, da je vse laž, ka boljševiki trosijo od svojega vladanja; oni se bojijo pravične sodbe, zato ne püstijo poštenih lüdi v Rusijo.

SOBOTA.

Prvoga decembra priredi Prekmursko muzejsko društvo v Soboti v gradi (občina) *razstavo gradiva iz prevratne dobe.* Razstavleni bodo lepaki (plakati), spisi, knige, penezi iz dobe komunizma l. 1918. i 1919. i zadnjih časov pod Vogri i prvih časov v Jugoslaviji. Vse to nam bo pozvalo v spomin tiste čase, ki so v zvezi z našim oslobojenjom. Vsaki, što má kaj takšega, naj pravočasno izroči v Soboti na občini ali na gimnazaji. Razstava bo odpreta 1. decembra dopoldne.

Pomali, pa vendar... Le smo se včakali, da je cestar vrezao z lopátov v gosto obraščeni jarek Šolske ulice. Preci metrov jarka je kazalo, kakši bi sobočki jarki lejko bili i naj bili... Tak je bilo znova dokazano, da je naše pisanje biló pravilno. Ali — novi dešč je vse obrno; stavo je delo, voda je napunila jarke, pa — stavila se je pred zamüšenim „mostom", šteroga nega. Kre jarka so nástale močvare. Trdno pa se vüpamo, da voda pá odtečé i se bo nadaljavalo čiščenje jarke i te, te — o, veliki den: te pride nikák i zagrmi velko reč: eti trbê most! Pa pride most — i po sühoj cesti bomo ravno hodili... — Zdaj že tüdi lüdstvo v „centri" ali središči mesta lejko vidi, kakša nevola je voda, n. pr. pred „Kronov". SK Mura že računa, da bo tam v zimi krasno drsališče! Pa povejte, če nema Sobota svojih posebnosti! Tüdi naše lesenjače (barake) se lepo „zidajo" (iz lesá!), tak dá bo „cimper" naskori pod strehov. Hitrej pa ide kak zidina! O, kak de toplo našoj deci! Samo ne pozabite je pokriti s slamenov strehov, kak spomin na stare čase, gda so si naši očaki pripovesti pravili v starih kučaj... „Kamen, še ta kamen v vodi se obrne" — samo na cesti našoj s küpa se ne gene...

SLOVENSKA KRAJINA.

To izseljeniško številko Novin lejko dobite pri upravi Novin v Črensovcih za 2 Dinara.

Na podporo Novin je poslao Baša Viktor z ženov iz Francije 6 Din. Bog povrni!

Ivanci. Odlikovani so z bronastov kolajnov za 10 letnico službe v gasilskom drüštvi sledeči gasilci: *Puhan Jožef*, poveljnik, *Cuk Jožef*, predsednik, *Denša Štefan*, *Štefko Franc* člana i *Vogrin Jožef*, orodjar. Nastavo je gasilsko drüštvo pred *14 leti* Gabor Paveo, šteri je dnes tjeden odlikovane i ž njimi vse gasilce i občinskoga predsednika Žižek Ivana, pogostio. Kolajne je odlikovancom pripeo Jagerič Franc, gasilec.

Kotrigam agr. in gospodarske zadruge v Črensovcih. Kraljevska banska uprava nam je ponüdila 1000 Din. podpore, če naročimo umetna gnojila. En vagon mora biti. Javite se v Našem Domi v Črensovcih, ki si je ščete naročiti!

Lipovci. Zgorela je Forjan Ivana trgovca hčerka, triletna Emica, gda se je pri kotlenici segrevala. Tü se njoj je vužgala obleka i gda so jo domači v pamet vzeli, je že vse v plameni bila. Taki so poslali po zdravnika, a njegova pomoč je prišla prekesno, v štiraj vüraj se je angelska düša deteta presila k Jezuši.

Našim izseljencom v okolici Parisa naznanjamo, da v *Meudoni, brešćeki nad Parisom* stoji velika palača „Orphelinat St. Philippe". V toj palači stanüjejo par mesecov tüdi č. slovenske šolske sestre iz Slov. Bistrice, med njimi sestra Hiacinta iz Melinec, hči Slov. krajine. Pri č. sestraj najdete prijazno i sočütno razvedrilo v svojoj miloj maternoj reči. Obiščite je.

Kalendare Srca Jezušovoga smo našim izseljencom že odposlali. Prle kak to številko Novin do rok dobite, mate v rokaj že kalendar. Naj vam bo na veliko veselje. Ki ešče ne ste ga dobili, ga dobite naskori, kak zračunamo naročnino, štero prav lepo prosimo od vseh, ki neste je ešče v celoti poravnali.

Poznate drüžbo sv. Rafaela za Slov. krajino? Letos se je nastavila v Črensovcih i njeni namen je pomagati vsestransko naše izseljence. Letna članarina je malenkostna, samo 10 Din. Z tov se pokrijejo pisarniške potrebčine, dela se pa vse brezplačno. Pristopiti izseljenci! Dozdaj so samo naši domači pristopili, a ešče nieden izseljenec. Pa kelikokrat moramo za izseljence pisati na razna oblastva, da njim pomagamo. Več naj vas küp stopi i pošle članarino na naslov: Drüžba sv. Rafaela za Slov. krajino, Črensovci, Slov. krajina, Jugoslavija, Dravska banovina.

Beltinci. Pod lepim ino vablivim naslovom se je svoj čas nastavilo v Beltincih drüštvo, štero pa je dozdaj bilo nekde v zatišji. Zadnji tjeden pa je to drüštvo napravilo nekšo zbirico po občini za nekše darilo siromaškoj deci za Božič i zednim davalo vabila za plesno veselico, štere čisti dobiček je namenjen tüdi siromaškoj deci. Nevemo, če li gospodje, šteri so se skrili pod te lepi naslov, resan majo telko socialnoga čüta do siromaške dece, da so si naložili to velikansko žrtev zbirce, potem pa še veselico. Ali pa ščejo samo pod krinkov toga vablivoga naslova podreti v javnost?! — Gospodje odborniki toga drüštva, šteri so najbrž po zbirci meli kakšo sejo, da prerešetajo svoje darovnike, so dali javnosti znati, što je ne zadosta obdarüvao i što kelko je dao. Tem gospodom pa, magari majo stokrat trde kolere, pa če ji je pet ali šest v tom drüštvi, povemo sledeče: Dokeč je što pred našimi lüdmi neodkrit, dokeč se što skrivle pred našim lüdstvom pod raznimi farbami, do tečas nede meo zavüpanja v širše plásti toga, pa magari si devle te ali one vablive i priküplive naslove, pa čeravno de darovnike ščе tak vlačo v javnost, ne bo nikaj zaleglo, zato, ar naš narod dobro zna ločiti Kristušovoga pravoga düha od namišlenoga.

Preselitev.

Dr. Vučak Štefan, banovinski zdravnik v Murski Soboti, se je iz Kolodvorske ulice preselil v **svojo novo hišo v parku".**

Kat. prosv. drüštvo v Beltincih, kak so se za nje vzeli banski svetnik, g. Klekl, je dobilo podporo od kr. banske uprave, da si je moglo naročiti več dobrih knig, lepih pripovesti, štere si lejko v tom zimskom časi izposodite i je čtete. Pridite po nje k knižnici kat. prosvetnoga drüštva.

Žižki. Pogorelca iz Mostja sta najšla smilena srca pri naših lüdeh, a njima pa neso se smilili punčuli Horvat Antona, štere sta pozabič ali pomotoma z sebom vzela.

Novi šolski vrtec so dobile č. šolske sestre iz Slov. Bistrice. Dobile so ga v Freudenau-i poleg Apač. Vodila de ga č. s. Gibičar Marisstella, ki de z ednim tüdi tam prednica. Dozdaj je č. sestra Marisstella vodila upravo naših listov, k novom leti odide na svoje novo službeno mesto. Želemo njej puno božega blagoslova pri vodstvi nemške dece.

Sv. Jurij. Od 16. augusta naprej je delalo pet malarov v našoj cerkvi. V soboto 20. novembra so to delo dokončali. Lepa je zdaj naša cerkev. Že odzvüna na pročelji ti pritegne oči zanimiva slika sv. Jürja, patrona naše cerkve i fare. Te prostor jo dugo na to čakao, ar je že na plani za to sliko odločeni. Gda stopiš v cerkev, skoron ne veš, štero sliko bi prle gledao. Sedemdvajseti jih je, edna lepša od drüge, da se jih nemreš nagledati. — Nad oltarom plava pet angelov: trije nosijo v rokaj oznanenje glavnih jakosti vere, vüpanja i lübezni, dva pa ponizno molita. Včasi nato zagledneš na mogočnom slavoloki pred velkim oltarom Kristuša Krala na prestoli i okoli napis: „Pridi k nam Tvoje Kraljestvo". — Na plafoni se vrsti 16 slik iz Jezušovoga življenja. Tak lepih i živih slik smo ešče v okolici v niednoj cerkvi ne vidli. Nad okorušom so si dala drüštva napraviti 4 slike. Tam vidimo Malo Tereziko kak trosi rože na našo faro, na drügoj sv. Frančiška, gda dobiva Kristušove rane, smilenoga Samaritana kak zavežüje rane in škofa Slomšeka kak vči naše lüdi, naj nasledüjejo sv. Cirila i Metoda, šteriva sta naslikaniva v oblakaj nad našov starov cerkvov. Nad starim oltarom pa je velka slika žalostne Matere bože. — Ravnotak lepo kak slike, so zmalane tüdi stene i stebri. Škoda, ka sta mogli vö ostati dve najvekšivi sliki pred velkim oltarom. Kak čüjemo, je ešče premalo penez za te slike. Mamo pa vüpanje, ka se najdejo ešče kakši dobrotniki, ka nam pomorejo. Imena darovnikov za slike so napisana na modernoj plošči pod okorošom. Krasno je tüdi prenovleni oltar v starom svetišči. — Da bi kak najbolše ponücali deske od rušta, so gospod provizor, ki so za to velko delo hodili od hiže do hiže pobirat prostovolne dare i pisali vsem našim izseljencom v Franciji i Nemčiji, odločili, ka zednim napravimo leseni pod v cerkev, da bo v zimi toplej. Vse to delo košta prek 40 jezero dinarov. Vsako nedelo nam na predganci oznanijo što i kelko je darüvao. Kak čüjemo, so nam lepo pomagali naši vrli izseljenci. Vnogi so poslali 100 do 200 Din. Ništernih imena smo ešče ne čüli, ali vüpamo, ka tüdi oni ne zaostanejo. Gda pridejo dovo i bodo vidli to lepoto, njim nede žao za njüv dar. Vsi mislijo, ka smo Jürjavčanje najbole božni lüdje. Pa gvüšno nega fare, štera bi v tej slabi časaj v ednom leti darüvala tak velki penez za polepšanje hiže bože. Nikaj je ne bilo navrženo, samo prošeno: kelko što more dati, naj da. Vsakši je dao, ka je šteo: siromak zvekšega več kak bogatec. Malanje je zvršo znani cerkveni slikar g. Horvat iz Maribora, ki je že 70 cerkvi slikao. Pod za cerkev pa delajo domači tišlarje.

Sobota. Preminočo nedelo se je vršilo jako lepo i zanimivo dvoje predavanje pri nas. Edno v prosvetnom domi, od sv. Drüžine i od svetne drüžine. To drügo predavanje se je vršilo v Martinišči od dvej velikivi zvezdi Katoličanske Matere Cerkve: od sv. Pavla apoštola i od sv. Frančiška Saleškoga. V obojem mesti je predavao g. Camplin Ivan, tajnik Prosvetne zveze v Maribori.

Pošta.

Fartelj Jožof, Vučagomila. Za Francijo nega nikšega duga, vse je plačano. **Žalig Štefan, Tilleul.** Domači so plačali naročnino, hvala na pozdravi. **Hladen Ivan, Maisse, Francija.** Din 118·50 sprejeli. Na koj je višek, nam naznani. **Farič Fr., Tropovci.** Vse si plačao. Prva posilatev je bila 50 Din. i ne 58 Din., a 8 Din. maš za poštnino. Vse v redi. **Sedonja Cecilija, Delivrande, Francija.** Kalendar smo že odposlali, če ga ne bi dobila, te se javi. **Šabjan August, Beveuge.** Kalendar dali poslati, na l. 1938, ostalo ešče 35 Dinarov. **Casar Jožef, Bogojina.** Horvat Jančі je poslao 30 frankov, to je 45 Din. za naročnino, tak mamo v knigi zabeleženo. Prosimo odgovor, da li je omenjenih 10 frankov na koj drügo poslao, ali naj k naročnini računamo. Le pridi. **Čahuk Jožef, Križovci.** Sprejeli 30 Din. Z toga spisali na l. 1935 Din. 6, na l. 1936 Din. 2, na letos pa 22 Din. Tak je staro vse poravnano. Pozdravleni. **Horvat Mariška, Apchon.** Od lani ostalo 38 Din., letos si plačala 37 Din. Ostalo pa čakamo, kak pišeš. **Meričnjak Terezija, St. Herblain.** Sprejeli 126 Din. potom francusko-srpske banke. Na koj je višek. **Horvat Alojz, Plessis Trevise.** Sprejeli 70 Din. Na koj je višek? **Prosimo odgovor:** Potom: Jugoslovenske udružene banke d. d. Zagreb smo dobili 100 Din. Prosimo odgovor, što je poslao te peneze. **Širitelom.** Kalendarje vas prav lepo pozdravlajo i prosijo, ka bi je rešili spon, v štere so zavite v tiskarni. Te spone se odvežejo samo z celoletnov punov naročninov za Marijin List. Poslühnite kalendarov glas i ga rešite teškoga položaja.

Sédmi den.

Človek je ne živína, zato ne živé samo od živeža. Zato tüdi počivle, gda je svétek. Tak tüdi kršćanska vera zapovedávle. Ali ništerni so to že pozabili, pa tüdi v našoj krajini, posebno na Goričkom, po nedelaj i svetkaj po njivaj delajo. S tem pa žalijo tüdi drüge, ki želêjo svetiti bože dneve, pa so prisiljeni gledati, kak njihovi sosedje skrunijo svetke. Zato je dužnost ták občin, kak tüdi višje oblasti, da vsako težaško delo v svetek ostro prepovê i kaznüje, ar se s tem žali verski čüt večine prebivalstva! Katoličani i lüterani, zavzemite se za to v svojem kraji!

loščene lübezni, spomina na vgašnjeno, streto, mlado razočarano življenje. Vüsta, štera so nekoč telko slavila življenje, so zdaj nema, zapreta. Zamrle so za vsikdar reči človeče lübezni, od šterih je telko senjala i senjala... Proti večeri njenoga prekratkoga dneva je prihajalo bridko spoznanje... Skoz okno je gledala, kak se je list za listom njenoga življenja trgao z vej. Jesenski veter je trepetao v vrhovaj drevja i njej tiho govoro: „Prekesno razodetje!..."

Te je zazvonilo „Zdravamarijo". Zdrznile so se Milkine posušene vüstnice. Dugo je zvonilo. Končno je še ednok vdarilo, veličastno i vedro. To je bila tista vüra, da zvoni na zadnjo vüro, nato pa se preminoči den nagne v večnost. Te je Milka še ednok globoko vzdihnola i pošepetnola mi je slednjo reč: „Z Bogom, mamica!..."

Tam nekje — slavi samolübje brezsrčnoga človeka svoje zmagoslavje, a moja Milka pali senja, a zdaj večni sen, sen prekesnoga razodetja od minlivosti i zapelivosti sveta. — — —

*

I žena v čarnom je zamuknila, priprla svoje oči i zašepetala tiho molitev. Tüdi jaz sam skleno roke — k molitvi za svetlost i pokoj... Iz globoke zbranosti pa me je zdramo nenavaden šüm. Zglednem se po pokopališči. Zazdelo se mi je, da vidim, kak se po vrsti odperajo grobi, iz njih pa vstajajo podobe mladih, stretih i razočaranih bitij. Kak okameneo sam stao prvič v življenji pred temi zagrobnimi svati. Vzkrik začüdenja mi je privreo iz srca, a je zamro od strahü na odrevenelih vüstaj. Dugo so me nemo gledali, potem pa so kak v zbori spregovorili: „Brat, le pridi, poglej naš mladi pepeo i glej, da tüdi zate spoznanje ne bo prekesno, da tüdi Tebi večerni zvon ne prepašči Tvojega razodetja!"

Nato sem se od groze streseo po celom teli. Prikazen je preminola... Razmo sam nenavaden obisk. Odišo sam z onoga kraja z jasnim spoznanjom v düši. — — —

Odsejmao sam večkrat hodo mimo tistoga tihoga domovja. Vsele sam se spomno preranoga groba tam pod zelenov cipresov, a tüdi nenavadnoga razodetja. Nekoč pa sam najšeo na grobi lepi, čisti cvet, belo lilijo, povito s zlatim trakom. Lehka, sveža sapica se je mirno igrala s krajci visečega traka, na njem pa so blestele reči, pri šterih mi — v samotnih vürah — vsikdar zatrepeče mali, a sveteo spomin:

Kre poti življenja
sam našel ta cvet,
ki tu ga polagam,
v spomin Ti lep, svet — — —

Grački Vili.

CENE.

Penezi.	Dinarov vala:
Angleški fünt	214·54—216·59
Nemška marka	17·40—17·54
Austrijski šiling	8·40
Vogrski pengö	8—8·76
Grčka lira	31·50
Amerikanski dolar	43·80
Holandski goldinar	23—24
Švicarski frank	9—10
Belgijska belga	7·37
Italijanska lira	2·31
Francoski frank	1·40
Češka korona	1·54

Zrnje. 100 kg. v dinaraj: pšenica 210, žito 205, oves 150, kukorica 100—110, grah 110—180, ječmen 110—125, proso 130, hajdina 150.

Živina. Kg na živo vago v dinaraj: Jünci debeli 6·50—6·75, poldebeli 4·75—5·75, biki za klanje 4·20—4·50, krave za klanje 3—4, plemenske krave 3—3·65, krave za kolbase 2—3·50, telice 4·70—5·50, teoci 7·50—5, praščiči 8·50—9·25, plemenski prasci 5—6 tjednov stari 115—140, 7—9 tjednov stari 120—150 Din. po falati. Konji 3000—3500 Din.

Novine izhajajo vsaki četrtek za prišestno nedelo. — Za tiskarno Balkánji Ernest, Dolnja Lendava. — Izdajatelj in urednik: Klekl Jožef, župnik v pok.